

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANA
PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI SOŁECTWA MIĘDZYRZECZE
DOLNE ORAZ CZĘŚCI SOŁECTWA MIĘDZYRZECZE GÓRNE**

Jasienica, lipiec 2023 r.

Zespół autorów:

1. mgr. inż. arch. Sławomir Tront - kierujący zespołem

2. mgr. inż. arch. Katarzyna Bondek

3. mgr. inż. arch. Sylwia Jendrysek

SPIS TREŚCI:

1. INFORMACJE O PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE I JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	3
1.1. Przedmiot, cel, zakres merytoryczny	3
1.2. Podstawa opracowania, wykorzystane materiały oraz powiązania z innymi dokumentami	4
1.3. Zapisy projektu planu ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko	5
2. METODY TWORZENIA PROGNOZY I ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ANALIZOWANEGO DOKUMENTU	6
2.1. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	6
2.2. Metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu	8
3. ANALIZA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH ODDZIAŁYWANIEM	8
3.1. Ukształtowanie powierzchni terenu	10
3.2. Budowa geologiczna	10
3.3. Gleby	11
3.4. Warunki atmosferyczne	12
3.5. Wody powierzchniowe	12
3.6. Wody podziemne	12
3.7. Warunki florystyczno-faunistyczne	13
3.8. Obszary podlegające ochronie	16
4. ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO	17
4.1. Identyfikacja przewidywanych oddziaływań na środowisko	17
4.2. Ocena przewidywanych oddziaływań	22
4.3. Przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu planu	23
4.4. Oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	29
4.5. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	29
5. OCENA ROZWIĄZAŃ I SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU ORAZ EFEKTÓW BRAKU ICH REALIZACJI	30
5.1. Ocena skutków dla form ochrony przyrody	30
5.2. Przeobrażenia przestrzennej struktury przyrodniczej	30
5.3. Ocena oddziaływań na cenne siedliska przyrodnicze	30
5.4. Ocena wpływu na rośliny i zwierzęta	30
5.5. Ocena wpływu na bioróżnorodność	31
5.6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego planu	31
6. OCENA UWZGLĘDNIENIA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA	31
6.1. Ocena ustaleń projektu planu w kontekście celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym	31
6.2. Sposoby, w jakich cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	33
6.3. Ocena zgodności projektowanego zagospodarowania terenu z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym	34
7. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH ORAZ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	34
8. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	35
9. DOKUMENTY UWZGLĘDNIONE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	38

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW:

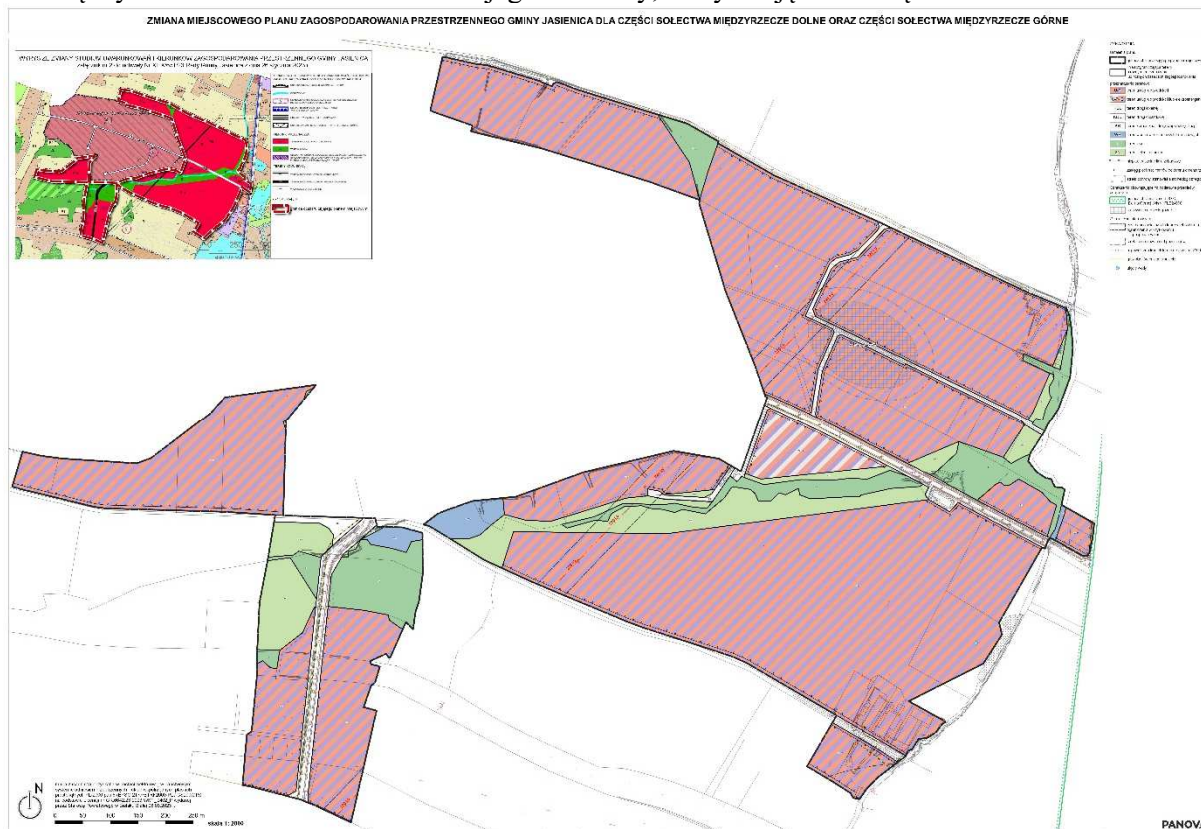
1. Załącznik nr 1 – rysunek prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica dla części sołectwa Międzyrzecze Dolne oraz części sołectwa Międzyrzecze Górne.

1. INFORMACJE O PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE I JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.1. Przedmiot, cel, zakres merytoryczny

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica dla części sołectwa Międzyrzecze Dolne oraz części sołectwa Międzyrzecze Górne został zainicjowany uchwałą nr XLVIII/638/22 Rady Gminy Jasienica z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica dla części sołectwa Międzyrzecze Dolne oraz części sołectwa Międzyrzecze Górne na wniosek Wójta Gminy Jasienica.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica dla części sołectwa Międzyrzecze Dolne oraz części sołectwa Międzyrzecze Górne. Procedura planistyczna została zainicjowana w celu uregulowania zasad zagospodarowania przestrzeni oraz ustanowienia zgodności prawa miejscowego z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica. Prognoza ma na celu określenie i ocenę wpływu projektowanego sposobu zagospodarowania wynikającego z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica dla części sołectwa Międzyrzecze Dolne oraz części sołectwa Międzyrzecze Górne na środowisko i jego elementy, na sytuację sanitarną oraz na zdrowie ludzi.

Rys. 1. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego objętego prognozą

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica dla części sołectwa Międzyrzecze Dolne oraz części sołectwa Międzyrzecze Górne uzgodniono z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Bielsku-Białej.

Z uzgodnień wynika, iż wszystkie elementy art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) powinny być przeanalizowane i ocenione w stopniu i zakresie adekwatnym do charakterystyki obszaru objętego opracowaniem oraz proponowanych rozwiązań planistycznych, stosownie do stanu

współczesnej wiedzy i metod oceny, jak również ze szczególnym uwzględnieniem wpływu na zdrowie ludzi.

1.2. Podstawa opracowania, wykorzystane materiały oraz powiązania z innymi dokumentami

Podstawą formalną do realizacji opracowania jest zlecenie Urzędu Gminy w Jasienicy z siedzibą w Jasienicy 159, 43-385 Jasienica. Prognozę sporządził zespół firmy P.A. NOVA S.A.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica dla części sołectwa Międzyrzecze Dolne oraz części sołectwa Międzyrzecze Górne jest aktem prawa miejscowego opracowanym w zgodności z zapisami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica”, przyjętego uchwałą nr XXII/316/16 Rady Gminy Jasienica z dnia 31 sierpnia 2016 r. wraz z jego zmianami przyjętymi uchwałami: nr XII/159/10 Rady Gminy Jasienica z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica, nr XLVII/623/22 Rady Gminy Jasienica z dnia 15 grudnia 2022r. w sprawie uchwalenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica” oraz nr XLIX/651/23 Rady Gminy Jasienica z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie uchwalenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica”.

Przeznaczenia terenów wprowadzone w projekcie planu stanowią kontynuację poprzednich edycji planów zagospodarowania dla danych terenów lub wynikają z funkcji określonych w Studium.

Oceniany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie:

- [1.2.1] Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. 2022, poz. 1029);
- [1.2.2] Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2021, poz. 1973);
- [1.2.3] Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity Dz.U. 2022, poz. 916);
- [1.2.4] Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (tekst jednolity Dz.U. 2022, poz. 672);
- [1.2.5] Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (tekst jednolity Dz.U. 2021, poz. 1326);
- [1.2.6] Ustawa Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (tekst jednolity Dz.U. 2021, poz. 2233);
- [1.2.7] Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2022, poz. 1072);
- [1.2.8] Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (tekst jednolity Dz.U. 2022, poz. 503);
- [1.2.9] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz.U. 2014, poz. 112);
- [1.2.10] Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019, poz. 2448);
- [1.2.11] Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz.U. 2012, poz. 463);
- [1.2.12] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019, poz. 1839);
- [1.2.13] Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (tekst jednolity Dz.U. 2020, poz. 840);
- [1.2.14] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2016, poz. 1967);
- [1.2.15] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014, poz. 1409);
- [1.2.16] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014, poz. 1408);
- [1.2.17] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016, poz. 122).

W ocenianym projekcie planu uwzględniono cele ochrony środowiska, ustanowione w dokumentach międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych, co zostało przedstawione w rozdziale 6. W analizowanym projekcie planu zawarto ustalenia realizujące wskazane w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, w tym m.in. w gospodarce przestrzennej, które to działania zapewniłyby właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów.

Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica dla części sołectwa Międzyrzecze Dolne oraz części sołectwa Międzyrzecze Górne są również zgodne z zapisami zawartymi w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ z dnia 29 sierpnia 2016 r.

Projekt planu uwzględnia ponadto wymogi uchwały Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 12 kwietnia 2017 r., poz. 2624) – tzw. „uchwały antysmogowej” poprzez ustalenie, że w zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem obowiązują przepisy z zakresu ochrony środowiska, w tym podejmowane jako uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego.

1.3. Zapisy projektu planu ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko

W projekcie planu wprowadzono ustalenia mające na celu minimalizację negatywnego wpływu na środowisko:

” § 6. 1. W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego ustala się zakazuje się:

- 1) lokalizacji zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- 2) lokalizacji przedsięwzięć związanych ze zbieraniem, magazynowaniem, składowaniem, transportem, unieszkodliwianiem i przetwarzaniem odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych i złomu, wytworzonych poza działką budowlaną znajdującą się w obszarze planu,
- 3) odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, cieków powierzchniowych oraz wód podziemnych,
- 4) instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości, w rozumieniu rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości, za wyjątkiem:
 - a) instalacji do nakładania powłok metalicznych z wsadem przekraczającym 2 tony wyrobów stalowych na godzinę,
 - b) instalacji do powierzchniowej obróbki metali lub materiałów z tworzyw sztucznych z wykorzystaniem procesów elektrolitycznych lub chemicznych, gdzie całkowita pojemność wanień procesowych przekracza 30 m³,
- 5) elektrowni wiatrowych,
- 6) działalności z zakresu:
 - a) zbierania, odzysku lub unieszkodliwiania wszelkich odpadów wytworzonych poza działką budowlaną,
 - b) garbowania skór,
 - c) uboju zwierząt.

2. W zakresie ochrony przed hałasem ochronie podlegają tereny, nieruchomości i działki, dla których obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu określone na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

3. W zakresie ochrony przed wibracjami oraz polami elektromagnetycznymi obowiązują przepisy sanitarne, ochrony środowiska oraz prawa budowlanego, w tym nakaz ograniczenia wibracji do poziomu wartości dopuszczalnych na granicy użytkowanego terenu.

4. Całość obszaru objętego planem, zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu, znajduje się w obszarze Natura 2000 PLB240001 "Dolina Górnej Wisły" - ustalenia w zakresie zasad zagospodarowania terenów zgodnie z pozostałymi ustaleniami planu.

5. W zakresie ochrony terenów zieleni i wartości krajobrazowych nakazuje się:

1) ochronę lokalnych wartości krajobrazu oraz zieleni poprzez zachowanie i utrzymanie istniejącej zieleni wysokiej, zadrzewień i zakrzewień oraz zieleni przyrodnej, z dopuszczeniem działań wynikających z ustawy o ochronie przyrody oraz ustawy Prawo wodne;

2) zachowanie istniejącej zieleni wysokiej niekolidującej z planowanym sposobem zagospodarowania terenów.”

„§ 15. W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy, ustala się:

1) dla terenów położonych w strefie o szerokości 500 m od granicy cmentarza zlokalizowanego poza obszarem opracowania planu zakazuje się budowy ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych z ujęć;

2) zakazuje się zabudowy dla terenów oznaczonych symbolem WS, L, ZN;

3) dla terenów położonych w sąsiedztwie sieci i urządzeń infrastruktury technicznej obowiązują ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu, zgodnie z obowiązującymi wymaganiami przepisów dotyczących usytuowania sieci:

a) dla napowietrznej linii elektroenergetycznej 220 kV w pasie technologicznym o szerokości 50 m (2x25m),

b) dla gazociągów średniego ciśnienia w strefie kontrolowanej o szerokości 1m.”

Ponadto dla każdego terenu wyznaczonego w projekcie planu, na którym umożliwiono wprowadzenie nowej zabudowy, określono powierzchnię zabudowy, powierzchnię biologicznie czynną, wysokość i intensywność zabudowy, a na terenach niezurbanizowanych wykluczono możliwość zabudowy poza przypadkami wynikającymi z przepisów odrębnych.

2. METODY TWORZENIA PROGNOZY I ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ANALIZOWANEGO DOKUMENTU

2.1. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Punktem wyjścia do prognozowania przyszłych potencjalnych zmian wynikających z realizacji ustaleń projektu planu miejscowego jest identyfikacja stanu środowiska, analiza jego komponentów i powiązań między nimi na terenie opracowania. Ich rozpoznanie w większości obejmuje cały obszar gminy Jasienica a dopiero w dalszej części następuje określenie wpływu poszczególnych ustaleń planu na warunki przyrodnicze w obszarze opracowania. Przyjęte założenie ma na celu jak najlepsze zidentyfikowanie stanu środowiska na terenie gminy oraz ocenę wpływu ustaleń projektu planu, które nierzadko wykraczają poza obszar opracowania.

W prognozie wykorzystano także opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Jasienica oraz inne źródła, które wymieniono w wykazie literatury. Należą do nich między innymi wyniki monitoringu poszczególnych komponentów środowiska publikowane w komunikatach i raportach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (m.in., ze stacji pomiarowej w Bielsku-Białej), prognozy i raporty dla innych, wcześniej przyjętych dokumentów powiązanych z projektem planu, oraz program ochrony środowiska.

Zakres prac terenowych był dostosowany do stopnia skomplikowania struktury środowiska przyrodniczego oraz szczegółowości danych archiwalnych. Kryterium zasadniczym wyboru metody kartowania terenu był utilitaryzm, czyli użyteczność uzyskanych danych z punktu widzenia ustalonych celów prognozy. Zwracano uwagę na źródła i skutki oddziaływań antropogenicznych (np. hałas, degradacja środowiska, przekształcenia rzeźby, konflikty funkcjonalne) oraz zmiany w środowisku przyrodniczym.

Opis sposobów i metod pozyskiwania danych przedstawiono szczegółowo w rozdziałach poświęconych poszczególnym komponentom, natomiast do identyfikacji, analizy i oceny prawdopodobnych oddziaływań na środowisko planowanych funkcji terenu zastosowano metody optymalne dla stopnia szczegółowości prognozy. Do oszacowania skutków środowiskowych wynikających z realizacji projektu planu korzystano między innymi z ustaleń planu, takich jak powierzchnia terenów wskazanych pod zabudowę, charakter, wysokość i wskaźniki zabudowy, wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, oraz ustaleń dotyczących rozwiązań infrastrukturalnych, które konfrontowano z wrażliwością terenów na poszczególne rodzaje presji antropogenicznych (np. emisja pyłów do powietrza, emisja hałasu, wprowadzanie wód opadowych lub roztopowych do wód lub do ziemi, wykorzystywanie zasobów środowiska, zanieczyszczenie gleby lub ziemi, niekorzystne przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu czy ryzyko

wystąpienia poważnych awarii). W szczególności, przy opracowaniu prognozy zastosowano następujące metody: indukcyjno-opisową na podstawie danych archiwalnych, analogii środowiskowych, diagnozy stanu środowiska na podstawie kartowania terenowego i analiz kartograficznych.

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy przyjęto podstawowe założenie, że zapisy ustaleń projektu planu przygotowane zostały tak, by w możliwie maksymalnym stopniu ograniczyć negatywne oddziaływanie przyszłych aktywności na stan środowiska naturalnego i zdrowie mieszkańców.

Szczegółowe lokalizacje nowych inwestycji muszą być ustalane z uwzględnieniem przepisów szczególnych, dotyczących m.in. ochrony środowiska, co stanowi dodatkowe zabezpieczenie przed potencjalną degradacją środowiska.

W celu otrzymania stosunkowo wysokiej przejrzystości prognozy oddziaływania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze dokonano klasyfikacji poszczególnych terenów pod kątem potencjalnych zagrożeń stanu środowiska, mogących wystąpić w wyniku realizacji planu. Określono również przewidywany zasięg oddziaływania, jego rodzaj oraz trwałość i odwracalność. Przy zastosowaniu powyższej metodologii określono typy obszarów, które zostały wskazane na załączniku graficznym wraz z opisaniem potencjalnego oddziaływania i skutków realizacji ustaleń.

2.2. Metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu

W związku z faktem, że wprowadzenie w życie ustaleń planu przyniesie w efekcie przemiany środowiskowe, stan środowiska należy objąć stałą kontrolą w celu zidentyfikowania i ograniczania skutków najbardziej niekorzystnych.

Ponieważ z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika obowiązek wykonania przez organ wykonawczy gminy oceny aktualności studium i planów zagospodarowania przestrzennego, proponuje się, aby analizę skutków realizacji postanowień planu wykonać w ramach tej oceny. Ocenę aktualności studium i planów sporządza się co najmniej raz w czasie kadencji rady. Z tą samą częstotliwością wykonywana byłaby analiza skutków realizacji postanowień planu. Należałoby zwrócić szczególną uwagę na realizację ustaleń w zakresie urządzania zieleni, krajobrazu i zachowania powierzchni biologicznie czynnej ustalonej w planie.

Aktualnie w granicach omawianego terenu nie jest prowadzony monitoring stanu powietrza atmosferycznego ani hałasu. Badania poziomu hałasu winny być cyklicznie wykonywane. Jakość wód największych zbiorników określana jest na podstawie badań monitoringowych prowadzonych przez WIOŚ i Sanepid.

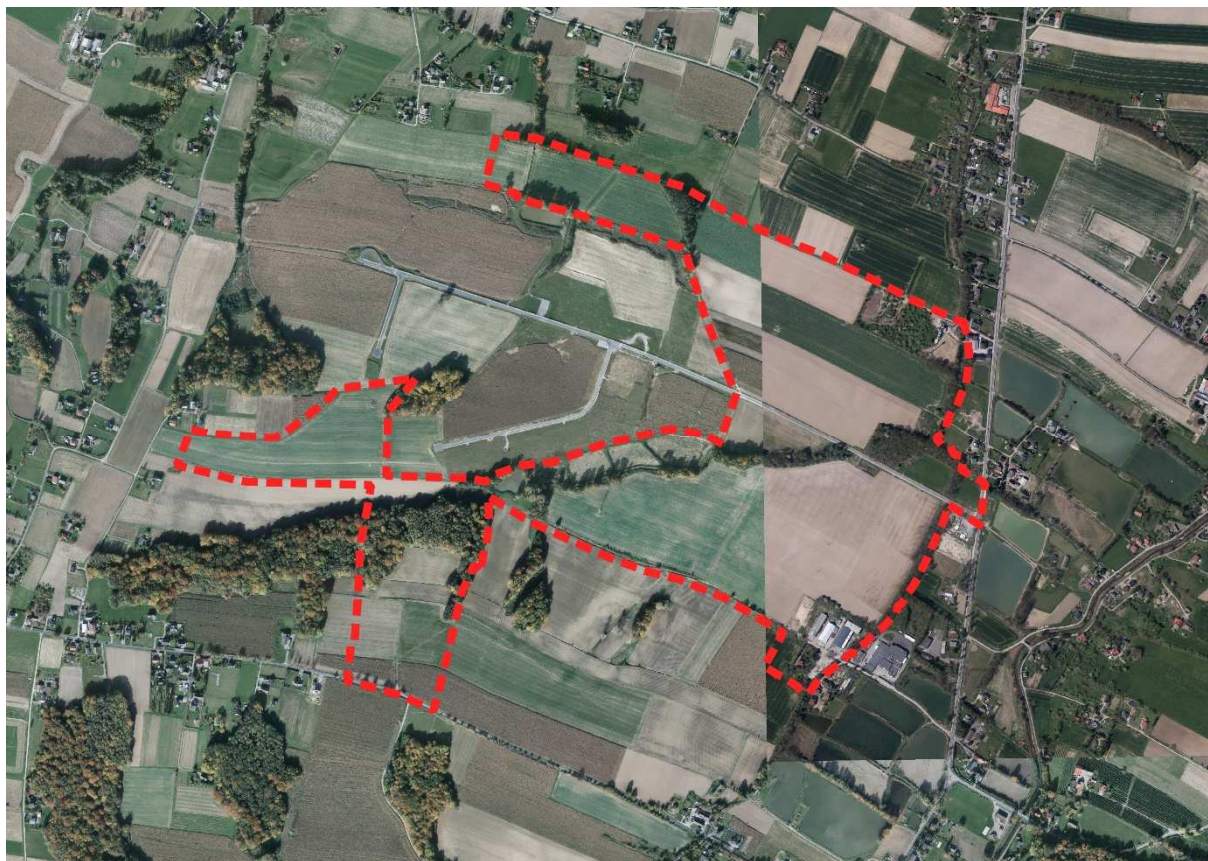
W zakresie skutków oddziaływania na środowisko realizacji projektowanego zagospodarowania terenu, za wystarczający przyjmuje się system monitoringu państwowego realizowany przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano lub będą wydawane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach monitoring określony został w decyzji środowiskowej.

3. ANALIZA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH ODDZIAŁYWANIEM

Stan środowiska na obszarze części sołectwa Międzyrzecze Dolne oraz części sołectwa Międzyrzecze Górne poddano analizie w oparciu o rozpoznanie terenowe oraz o zapisy opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica, prognozy oddziaływania na środowisko studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica oraz prognoz oddziaływania na środowisko sporządzonych do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Obszar ocenianego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje obszar Niskoemisyjnej Strefy Przemysłowej w Międzyrzeczu Dolnym oraz w części Międzyrzecza Górnego, pomiędzy ulicami: Międzyrzeczą, Ligocką, Bronowską oraz Rudzicką. Plan ma na celu poszerzenie obszaru Niskoemisyjnej Strefy Przemysłowej.

Powierzchnia obszaru to około 86,33 ha. Teren objęty planem graniczy od wschodu z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, od południa z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz terenami rolnymi, lasami oraz terenami zieleni nieurządzonej, od północy z terenami rolnymi i od wschodu z zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Przeważająca część obszaru objętego planem oraz jego bezpośrednie sąsiedztwo jest objęta zadaniem strategicznym gminy, tj. Niskoemisyjną Strefą Przemysłową. Jest to przedsięwzięcie kluczowe z punktu widzenia rozwoju gminy a obszar przeznaczony pod jego realizację jest konsekwentnie rezerwowany w dokumentach strategicznych i planistycznych gminy.

Rys. 2. Mapa lokalizacyjna terenu objętego opracowaniem

Stan środowiska danego terenu kształtowany jest nie tylko przez czynniki miejscowe, ale jest także wypadkową jej powiązań z otoczeniem.

Rzeźba terenu, budowa geologiczna, charakter zagospodarowania a także szata roślinna stanowią o licznych powiązaniach analizowanego obszaru z innymi terenami. Wymiana biologiczna między nim a terenami przyległymi aktualnie jest możliwa praktycznie w każdym kierunku, za sprawą obszarów biologicznie czynnych, przede wszystkim terenów zadrzewionych i mających charakter rolniczy oraz cieków wodnych.

Teren będący przedmiotem opracowania, jak również jego otoczenie, został w znacznym stopniu przekształcony antropogenicznie w stosunku do naturalnych uwarunkowań środowiskowych. Przekształcenia te dotyczyły przede wszystkim zmian w kierunku użytkowania rolniczego. Tereny niezabudowane umożliwiają kontakt i wymianę z obszarami sąsiednimi. Istotną rolę odgrywają tu ciek wodne i towarzyszące im zadrzewienia, a także zadrzewienia innego typu, szczególnie zadrzewienia śródpolne i wyspy leśne oraz tereny rolne. Swobodną migrację w pewnym stopniu ogranicza zabudowa oraz główne ciągi komunikacyjne terenu.

Powiązania przyrodnicze w obrębie terenu oraz pomiędzy nim a obszarami sąsiednimi zapewniają korytarze ekologiczne. Ich główną rolą jest umożliwienie swobodnego przemieszczania się gatunków oraz ograniczenie izolacji jego wyodrębnionych elementów. Powiązania te realizowane są m.in. poprzez obszary leśne, wyspy leśne, tereny otwarte pól i łąk, zadrzewienia śródpolne, doliny cieków wodnych, rowy melioracyjne, szlaki komunikacyjne itp. Korzystnie na nie wpływa mozaikowy układ struktur krajobrazu, a zwłaszcza obecność tzw. stepping stones (przystanków pośrednich), to jest płatów o odmiennym od otoczenia charakterze ekologicznym, np. wysp leśnych, zarośli śródpolnych, izolowanych oczek wodnych, pełniących funkcję schronień i bazy pokarmowej. Korytarze lokalne wykorzystywane są głównie przez zwierzynę płową i drobne ssaki oraz płazy i gady. Także niektóre liniowe struktury antropogeniczne takie jak ciągi komunikacyjne i towarzyszące im siedliska (np. pobocza dróg) także umożliwiają w pewnym stopniu rozprzestrzenianie się (migrację) gatunków. Dotyczy to głównie kosmopolitycznych i wiatrosiewnych gatunków roślin.

Ograniczeniem dla funkcjonowania korytarzy ekologicznych są bariery ekologiczne, czyli struktury oddzielające i przecinające różne jednostki przestrzenne krajobrazu. Niektóre elementy

krajobrazu mogą pełnić jednocześnie funkcje bariery, jak i korytarza ekologicznego, w zależności od cech poszczególnych gatunków. Np. ciek wodny niektórym gatunkom umożliwia przemieszczanie się, dla innych może stanowić przeszkodę bardzo trudną lub niemożliwą do pokonania.

Przez teren opracowania przebiegają następujące korytarze ekologiczne:

- ponadregionalny ornitologiczny korytarz ekologiczny „Dolina Górnej Wisły”,
- ponadregionalny przystanek pośredni dla ornitofauny „Dolina Górnej Wisły”

Powyższe korytarze stanowią część Korytarza Południowego biegnącego od Bieszczadów poprzez Góry Słonne, Pogórze Przemyskie, Pogórze Dynowskie, parki krajobrazowe: Czarnorzecko-Strzyżowski, Pasma Brzanki, Ciężkowicko-Rożnowski i Wiśnicko-Lipnicki, następnie przechodzącego przez Beskid Wyspowy, Gorce, Beskid Makowski, Beskid Żywiecki, Beskid Śląski, Pogórze Śląskie, lasami wokół zbiornika Goczałkowickiego, Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie, aż do Lasów Rudzkich. Korytarz Południowy jest jednym z siedmiu głównych korytarzy w Polsce. Stanowi ponadto odcinek korytarza o randze paneuropejskiej, którego rolą jest zapewnienie łączności ekologicznej w skali kraju oraz kontynentu.

Korytarz ornitologiczny i przystanek pośredni dla ptaków obejmują całą powierzchnię obszaru objętego zmianą studium.

Funkcjonowanie korytarzy i przystanków pośrednich dla ptaków warunkowane jest głównie przez obecność stawów rybnych w sąsiednich sołectwach (zwłaszcza w sołectwie Landek oraz Iłownica), a także terenów leśnych, głównie w sołectwie Landek, Iłownica, Rudzica oraz w sąsiedniej gminie Chybie.

3.1. Ukształtowanie powierzchni terenu

Zgodnie z podziałem na jednostki fizyczno-geograficzne wg Kondrackiego (2000) Teren objęty planem położony jest w zasięgu następujących jednostek:

- prowincja Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym (51),
- podprowincja Podkarpacie Zachodnie (512),
- makroregion: Kotlina Oświęcimska (512.2),
- mezoregion: Dolina Górnej Wisły (512.22).

Ukształtowanie powierzchni terenu objętego opracowaniem wynika przede wszystkim z jego lokalizacji w dorzeczu rzeki Iłownicy i jej dopływów, a także z umiejscowienia Gminy na obszarze Beskidu Śląskiego.

Ukształtowanie powierzchni terenu jest zatem bardzo zróżnicowane. Teren wznosi się w kierunku południowym, gdzie zlokalizowany jest najwyższy punkt terenu i jednocześnie całej Gminy o wysokości 474,4 m n.p.m. – wzniesienie Górka w Grodźcu. Natomiast najniższy położony punkt, mający wysokość 223 m n.p.m., zlokalizowany jest w dolinie Iłownicy na granicy z gminą Czechowice-Dziedzice.

3.2. Budowa geologiczna

Wg objaśnień do szczegółowych map geologicznych Polski i regionalizacji tektonicznej Polski gmina Jasienica położona jest obrębem dwóch wielkich jednostek tektonicznych Polski. Północna część gminy, w tym teren opracowania, leży na obszarze Platformy zachodnioeuropejskiej, której główną jednostką tektoniczną na tym terenie jest zapadlisko górnośląskie, natomiast pozostała część gminy usytuowana jest w obrębie orogenu Karpackiego, którego główną jednostką tektoniczną na tym terenie są Karpaty Zewnętrzne.

Na terenie regionu wyróżnia się następujące jednostki geologiczno-tektoniczne:

- A. Krystaliczne podłoże prekambryjskie – będące Kopułą Bielska-Białej obejmuje wysklepione ku górze, skały krystaliczne oraz utwory klastyczne ediakaru występujące tu pod osadami mioceniowymi, na które nasunięte są utwory fliszu karpackiego. Struktura wyłania się spod różnowiekowych skał paleozoicznych południowego skrzydła zapadliska górnośląskiego. Utwory te spodziewane są na głębokości ok 2700 - 2800 m p.p.t.
- B. Podłoże karbońskie – są utwory karbońskie wykształcone w postaci piaskowców, iłowców i mułowców – nie występują nigdzie na powierzchni tego obszaru. Strop tych

utworów, w części węglonośnych, obniża się dość gwałtownie w kierunku południowym. W dolinie Wisły występuje na głębokości 150 m, a w okolicach Bielska już na głębokości blisko 1000 m. Utwory te wypełniają zapadlisko, w którego części produktywnej ulokowane jest Górnośląskie Zagłębie Węglowe.

- C. Zapadlisko przedkarpackie – wypełnione jest środkowo-miocenijskimi osadami morskimi o miąższość dochodzącej do 700 m – iłowców, podścielonych lokalnie piaskowcami i zlepieńcami, leżącymi bezpośrednio na skałach karbońskich. Utwory te zaznaczają się na powierzchni terenu w rejonie miasta Czechowic, gdzie są jednak na ogół przykryte utworami czwartorzędowymi różnej miąższości. Strop tych utworów na terenie gminy występuje na głębokości od 240 – 280 m. p.p.t.
- D. Pasmo fałdowo-płaszczowinowe, znane jako Karpaty zewnętrzne (eksternidy) lub Karpaty fliszowe, w ich obrębie wyróżniamy:
- płaszczowinę podśląską – będąca oknem tektonicznym składa się z utworów kredy i paleogenu. Są to niemal wyłącznie skały łupkowo-margliste (tzw. łupków godulskich) o pstrym zabarwieniu, silnie zaburzone tektonicznie i o bardzo zmiennej miąższości. W rejonie gminy osiągają miąższość od 200-300 m.
 - płaszczowinę śląską, w której wyróżniamy:
 - subpłaszczowinę cieszyńską – zbudowana z łupków i margli z wkładkami wapieni, określanymi jako łupki cieszyńskie dolne wieku trytońsko - kimerydzkiego. Na nich leżą płytowo wapienie, przekładane żółtymi łupkami, zwane wapieniami cieszyńskimi. To one budują pasma i grzbiety Pogorza Śląskiego. Całość uzupełniają łupki i piaskowce, tzw. łupki cieszyńskie górne. W łupkach tych występują żyły różnorodnych skał magmowych w zmiennych barwach, od białej szarej poprzez szarozieloną do szarej. Skały te noszą nazwę cieszyńców.
 - subpłaszczowinę godulską – nasunięta od południa na płaszczowinę cieszyńską, tworzy całość pasm Beskidu Śląskiego. Budują ją utwory środkowej kredy wykształcone w postaci ilastych łupków i piaskowców (tzw. warstwy lgockie), piaskowce godulskie z wkładkami łupkowymi. Płaszczowina ta, w odróżnieniu od pozostałych, odcina się w terenie wyraźnie od swego przedpoła, tworząc stromy 300-400m próg biegnący ze wschodu na zachód, wzdłuż południowego krańca gminy Jasienica.
- E. Czwartorzęd Zgodnie ze szczegółowymi mapami geologicznymi Polski osady czwartorzędowe na omawianym obszarze występują głównie na stokach i w dolinach rzecznych. Warstwy plejstocenu, w dolinach rzecznych budują serie piaszczysto i żwirowe pochodzenia wodnolodowcowego genetycznie związanego z trzema zlodowaceniami południowo, środkowo i północnopolskimi. Na stokach występują osady erozji i akumulacji eolicznej w postaci lessów piaszczystych i pyłów lessopodobnych oraz gliny zwietrzelinowe, napływowych i lessopodobnych o genezie wietrzelinowej powstałych podczas zlodowacenia północnopolskiego. Najmłodsze ogniwo czwartorzędu – holocen, jako osady rzeczne występuje w dolinach cieków powierzchniowych w postaci piasków i żwirów, z przewarstwieniami osadów akumulacji organicznej (mady, mułki, namuły, torfy).

Na obszarze objętym planem nie występują udokumentowane złoża surowców.

3.3. Gleby

Charakterystyka środowiska glebowego jest bezpośrednio związana z budową geologiczną przedmiotowego obszaru, jednak na kształtowanie się procesów glebotwórczych ma również wpływ działalność człowieka, w tym zabudowa oraz działalność rolnicza.

Pokrywa glebowa na terenie gminy Jasienica, w tym terenu objętego zmianą studium, jest dość zróżnicowana. Przeważają gleby powstałe z pyłów lessowych ilastych oraz gleby średnio ciężkie. Materiał glebotwórczy tworzą zarówno utwory czwartorzędowe (pyły, mułki lessowate, gliny pylaste, iły zwietrzelinowe), jak i utwory starsze – wapienie i łupki cieszyńskie oraz wapieniste piaskowce.

Na znacznej powierzchni występują gleby brunatne w różnych podtypach. Zaliczają się one do charakterystycznych gleb dla Pogorza Śląskiego. Wśród biellic największe powierzchnie zajmują gleby biellicowo-brunatne. W dolinach rzek i potoków występują pyłowe utwory aluwialne

(aluwialno-deluwialne). Przechodzą one miejscami w różnego typu mady współczesnych osadów rzecznych.

Biorąc pod uwagę jakość gleby pod kątem jej wartości użytkowej na analizowanym terenie występują głównie gleby klasyfikowane jako gleby orne średnio dobre (IIIb), orne średniej jakości, lepsze (IVa) oraz orne średniej jakości, gorsze (IVa). Mniejszą powierzchnię zajmują gleby orne słabe (V).

W granicach opracowania występują także utwory typologicznie zaliczone do ekranosoli (gleb przykrytych), przy czym powierzchnie przykrywające występują w postaci litego betonu, asfaltu czy też bruku.

W terenie objętym planem w przeważającej części występują gleby o średniej, gorszej i słabej jakości: PsIV, PsV, ŁIV, ŁV oraz RIVa.

3.4. Warunki atmosferyczne

Gmina Jasienica, a więc także teren objęty niniejszą prognozą, położone są w strefie klimatów podgórskich i dolinnych, o średniej rocznej temperaturze od 8°C do 10°C.

Naturalne przewietrzanie jest bardzo dobre. Miejscami na nasłonecznionych, południowych zboczach występują warunki mezoklimatyczne bardzo korzystne. Klimat terenu opracowania uzależniony jest w głównej mierze od wędrowek mas powietrza. Załedwie 10% stanowią tutaj wiatry północne i północno-wschodnie. W zimie na tym terenie częściej pojawiają się wiatry południowe i południowo zachodnie (10,3%), latem zachodnie (22%) i północnozachodnie (12,5%). Wiatry wschodnie i południowo-wschodnie wieją najczęściej wiosną i jesienią. Wieloletnia średnia roczna prędkość wiatru wynosi około 2.5 m/s. Pewien odsetek wiatrów to wiatry halne, mające dodatni wpływ na zmniejszenie wilgotności względnej, tym bardziej, że roczną sumę opadów można określić jako wysoką. Dochodzi bowiem do 1200 mm rocznie, czyli średnia jest dwukrotnie wyższa od średnich opadów np. w Wielkopolsce, czy na Mazowszu. Średnia roczna liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi <60 dni. Maksymalna grubość pokrywy śnieżnej wynosi <60 cm. Okres wegetacyjny roślin na Pogórzu Śląskim trwa ponad 220.

O jakości powietrza atmosferycznego na obszarze całej gminy Jasienica decydują przede wszystkim emisje zanieczyszczeń tj.:

- źródła punktowe, tzw. „niska emisja” pochodząca ze stacjonarnych źródeł lokalnych (paleniska gospodarstw domowych, kotłownie indywidualne, niewielkie przedsiębiorstwa i zakłady produkcyjno-usługowe),
- źródła liniowe o charakterze mobilnych zanieczyszczeń komunikacyjnych (głównie spaliny samochodowe),
- procesy produkcyjne w większych zakładach o specyfice i wielkości dla danej produkcji,
- przenoszenie zanieczyszczeń z obszarów przyległych w postaci kwaśnych deszczy (aglomeracje Górnośląska i Rybnicka, aglomeracje czeskie Trzynec-Karwina-Ostrawa).

3.5. Wody powierzchniowe

Obszar opracowania należy w całości do zlewni Wisły, która na odcinku przyjmującym swe dopływy z terenu gminy, nosi nazwę Małej Wisły. Na główną sieć hydrograficzną analizowanego obszaru składają się następujące rzeki i potoki:

- Rudawka,
- Jasienica,
- Wapienica
- Stare Rzeczysko
- Dopływ z Międzyrzecza Dolnego

3.6. Wody podziemne

Pod względem podziału hydrogeologicznego Polski obszar planu położony jest w zasięgu dwóch jednostek hydrogeologicznych Przedkarpackiej (XXII) i Karpackiej (XXIII). Północna część obszaru sołectwa leży w obrębie podregionu przedkarpacko-śląskiego (XXII 7), w których wody podziemne o typie porowym występują w utworach stratygraficznie przynależnych do czwartorzędu. Południowa część sołectwa znajduje się w zasięgu jednostki hydrogeologicznej Karpackiej (XXIII), podregion Zewnętrznokarpacki (XXIII 1). Wody podziemne o typie szczelinowym, lokalnie porowo-

szczelinowym, występują w utworach stratygraficznie przynależnych do paleogenu i kredy, sporadycznie jury, poziom czwartorzędowy o typie porowym. Nie mają one znaczenia użytkowego.

Zgodnie z ustaleniami mapy Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) stworzonej przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie, wg stanu z września 2017 r., zachodnia część terenu gminy Jasienica znajduje się w granicy głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 347 „Dolina rzeki Górna Wisła”.

Teren objęty planem zlokalizowany jest poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych.

Teren objęty planem położony jest w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych PLGW2000163 (region wodny Małej Wisły). Powyższa jednolita część wód podziemnych (JCWPd) zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18.10.2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* posiada dobry stan chemiczny oraz ilościowy, a osiągnięcie celów środowiskowych jest niezagrażone.

Podstawowymi kierunkami środowiskowymi w odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych jest utrzymanie lub poprawa ich jakości w celu zachowania dobrego stanu ilościowego i chemicznego.

Do źródeł zagrożeń dla jednolitych części wód podziemnych na przedmiotowym terenie należą potencjalne zanieczyszczenia pochodzące z sektora komunalnego oraz z sektora rolniczego. Zagrożenia te mogą potencjalnie wynikać z niewłaściwego stosowania oraz przechowywania nawozów mineralnych, zwłaszcza azotowych, a także nadmiernego ich stosowania. Kolejne potencjalne zagrożenie stanowią stosowane w rolnictwie i leśnictwie środki chemicznej ochrony roślin.

Do zanieczyszczeń wód podziemnych może przyczyniać się również bezprawne składowanie odpadów komunalnych na niezabezpieczonych powierzchniach biologicznie czynnych, w tym na obrzeżach lasów, w przydrożnych rowach itp.

3.7. Warunki florystyczno-faunistyczne

Zgodnie z podziałem Polski na regiony geobotaniczne (Matuszkiewicz 2008a) teren opracowania zmiany studium położony jest w zasięgu następujących jednostek:

- Dział Zachodniokarpacki (H),
 - Kraina Karpat Zachodnich (H.1),
 - Podkraina Zachodniobeskidzka (H.1a.),
 - Okręg Pogórze Śląskie (H.1a.1),
 - Podokręg Bielski (H.1a.1.b).

Roślinność potencjalna

Wg opracowania Matuszkiewicza (2008) do potencjalnej roślinności naturalnej na terenie gminy Jasienica należy:

- żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum*, odmiana zachodniokarpacka, forma podgórska – na przeważającej części analizowanego terenu,
- eutroficzne lasy liściaste, grądy, w szczególności grąd subkontynentalny *Tilio-Carpinetum*, odmiana małopolska, forma wyżynna, seria uboga oraz żyzna oraz forma podgórska, seria uboga – głównie w centralnej i północno-wschodniej części terenu,
- higrofilne lasy liściaste, łęgi, w tym niżowy łęg wiązowo-dębowy *Ficario-Ulmetum chrysosplenietosum* i podgórski łęg jesionowy *Carici remotae-Fraxinetum* – nad ciekami wodnymi,
- bór wilgotny trzcinnikowy *Calamagrostio villosae-Pinetum* – niewielki fragment w północnej części analizowanego terenu.

Roślinność rzeczywista i flora

Na przestrzeni wieków, wskutek działalności człowieka, doszło do znacznego przekształcenia środowiska przyrodniczego terenu gminy, w tym przedmiotowych sołectw, co znacząco wpłynęło na istniejącą aktualnie szatę roślinną, tj. roślinność i florę obszaru opracowania.

Zdecydowana większość lasów na omawianym obszarze została wykarczowana, a porastane przez nie uprzednio tereny przeznaczono na działalność rolniczą lub pod zabudowę o różnym przeznaczeniu. Utworzono także stawy hodowlane oraz rozbudowano sieć komunikacyjną. Podobnie jak w miejsce siedlisk naturalnych pojawiły się siedliska antropogeniczne, w różnym

stopniu przekształcone, czy wręcz wykreowane przez człowieka (np. pola uprawne), tak i lokalna szata roślinna zmieniała znacząco swój charakter i ma niejednokrotnie ścisły związek z aktualnym sposobem użytkowania terenu.

Teren gminy jest intensywnie użytkowany, nieużytki, zwłaszcza często obserwowane w niektórych rejonach województwa śląskiego nieużytki porolne, zajmują tu bardzo małą powierzchnię (0,2%). Dominują grunty rolne, z czego na grunty orne przypada 48%, a na pastwiska trwałe – 9,5% obszaru. Teren w znacznym stopniu został odlesiony – lasy, zadrzewienia i zakrzewienia zajmują tylko zaledwie 16,9% powierzchni. Tereny zabudowane stanowią 10,9% obszaru gminy.

Na wykształcenie się szaty roślinnej wpływa także struktura gospodarstw rolnych. Na terenie gminy dominują małe gospodarstwa – ponad 55% to gospodarstwa o powierzchni do 2 ha. Sprawia to, że przeważają tu użytki rolne o niewielkich powierzchniach, różniących się sposobem użytkowania (grunty orne z uprawami roślin zbożowych, okopowych i innych, pastwiska, łąki, sady itp.). Poprzedzielane są one często miedzami, drogami gruntowymi, przydrożami, zaroślami i zadrzewieniami śródpolnymi, co tworzy znaczną mozaikę siedliskową. Takie zróżnicowanie siedliskowe sprzyja wykształcaniu się i zachowaniu lokalnej bioróżnorodności.

Na analizowanym terenie występują zarówno lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, będące w zarządzie PGL - Nadleśnictwo Bielsko, obręb Wapienica, leśnictwo Grodziec i Zabrzeg oraz Nadleśnictwo Ustroń, obręb Hażlach, leśnictwo Pierściec (dotyczy terenów wsi Hłownica i części Landeku), jak również lasy prywatne, przy czym te drugie są w mniejszości.

Istniejące współcześnie lasy występują przede wszystkim w południowej części terenu opracowania (południowa część sołectwa Grodziec) oraz przy jego północno-zachodniej granicy (Hłownica). Na pozostałym obszarze mają one często charakter wysp leśnych, które zachowały się w krajobrazie rolniczym. Jedynie lasy położone w południowej części Grodzca stanowią część integralną większego kompleksu, jakim są lasy Beskidu Śląskiego. Często obserwowane są zadrzewienia i zakrzewienia, które wykształciły się głównie wzdłuż cieków wodnych oraz wokół stawów rybnych.

Mimo niewielkiej powierzchni i znacznej fragmentacji lasy na analizowanym obszarze nierzadko przedstawiają znaczną wartość przyrodniczą. Spotykane są tu wykształcone w różnym stopniu reprezentatywności fragmenty buczyny, wielogatunkowego lasu grądowego, łęgów jesionowych, jesionowo-olszynowych oraz olszyn.

Do roślinności o charakterze półnaturalnym, czasem zbliżoną do naturalnego, zaliczają się zbiorowiska fitocenoz wodnych, nadwodnych i podmokłych. Występują one zwłaszcza licznie na terenie kompleksów stawów hodowlanych i w ich sąsiedztwie (Landek, Rudzica, Hłownica, Roztropice). Roślinność tę reprezentują m.in. zbiorowiska szuwarowe, zbiorowiska słodkowodnych makrofytów czy jednorocznych roślin (terofitów) i bylin, tworzące się w miejscach okresowo wysychających. Wśród często obserwowanych tu roślin są takie gatunki jak: trzcina pospolita *Phragmites australis*, pałka szerokolistna *Typha latifolia* p. wąskolistna *T. angustifolia*, manna mielec *Glyceria maxima*, sitowie leśne *Scirpus sylvatica*, kosaciec żółty *Iris pseudacorus*, żabieniec babka wodna *Alisma plantago-aquatica*, strzałka wodna *Sagittaria sagittifolia* przedstawiciele rodzajów: turzyca *Carex* spp., sit *Juncus* spp., rdest *Polygonum* spp. szczaw *Rumex* spp. oraz tatarak zwyczajny *Acorus calamus*. Ten ostatni jest gatunkiem obcym, zdomowionym we florze Polski. Naturalnie występuje w Azji środkowej i południowej, a na teren naszego kraju został zawleczony lub sprowadzony jako roślina o zastosowaniu leczniczym, kosmetycznym i spożywczym w XVI w. W wodach zbiorników i cieków wodnych występują m.in. wywłóczniki *Myriophyllum* spp., rogateki *Ceratophyllum* spp., rzęśle *Callitriche* spp., a na jej powierzchni – spirodela wielokorzeniowa *Spirodela polyrrhiza* i przedstawiciele rodzaju rzęsa - *Lemna* spp.

Ze względu na rolniczy charakter analizowanego terenu największą jego część pokrywają zbiorowiska wytwarzające się na obszarach o takim właśnie użytkowaniu. Blisko połowę powierzchni gminy zajmują grunty orne. Stanowią one specyficzne siedlisko, wytworzone i regularnie modyfikowane przez człowieka poprzez zabiegi agrotechniczne. Struktura i skład tworzących się tam zbiorowisk chwastów polnych są zmienne i zależą w bardzo dużej mierze od stosowanych aktualnie metod gleby i roślin (typ rośliny uprawnej, nawożenie, ewentualna chemizacja, płodozmian, stosowanie poplonów itp.). Inne agrofitycenozy towarzyszą uprawom zbożowym, a inne uprawom roślin okopowych. Zbiorowiska chwastów na analizowanym terenie budują głównie pospolite chwasty o szerokiej tolerancji ekologicznej. Rekrutują się one zazwyczaj spośród gatunków jednorocznych, ale

reprezentowane są też byliny, dobrze tolerujące warunki panujące w uprawach, jak np. perz zwyczajny *Elymus repens*, powój polny *Convolvulus arvensis*, mlecz polny *Sonchus arvensis*.

Na łąkach, pastwiskach i w sadach tworzą się fitocenozy również zależne od sposobu ich użytkowania. Łąki i pastwiska analizowanego terenu w większości przypadków użytkowane są ekstensywnie. Wykształcają się na nich wielogatunkowe zbiorowiska, zbudowane głównie z pospolitych gatunków traw i roślin dwuliściennych. Ze względu na regularne użytkowanie nie obserwuje się wkraczania na większą skalę gatunków uznanych za ekspansywne (np. trzcinnik piskowy *Calamagrostis epigejos*) czy inwazyjnych (np. amerykańskie gatunki z rodzaju nawłóć *Solidago* – nawłóć kanadyjska i późna).

Na terenie przedmiotowego opracowania występują też siedliska i zbiorowiska ruderalne, tworzące się w miejscach silnie przekształconych przez człowieka, takich jak przydroża, biologicznie czynne nawierzchnie, mury, bezpośrednie otoczenie zabudowań, wysypiska, składowiska itp. W skład roślinności ruderalnej wchodzi głównie pospolite gatunki synantropijne (babka zwyczajna *Plantago major*, rdest ptasi *Polygonum aviculare*, wiechlina roczna *Poa annua*) oraz gatunki łąkowe, zaroślowe, leśne, murawowe i inne, przechodzące z siedlisk znajdujących się w sąsiedztwie.

Dość znaczną powierzchnię zajmuje na analizowanym terenie zieleń urządzona. W jej skład wchodzi m.in. otoczenie budynków, przydomowe ogrody, zieleńce, skwery, nasadzana i pielęgnowana zieleń przydrożna. Niektórym odcinkom ciągów komunikacyjnym towarzyszą pojedyncze, często okazałe drzewa lub ich szpalery czy aleje (np. aleja kasztanowców białych czy pomnikowych lip drobnolistnych w Grodźcu).

Fauna

Podobnie jak flora, tak i skład gatunkowy zwierząt w znacznej mierze uwarunkowany jest charakterem występujących na analizowanym obszarze siedlisk, sposobem ich użytkowania oraz podjętych działań ochronnych.

W granicach analizowanych sołectw występują zarówno gatunki związane z terenami rolniczymi, lasami, zadrzewieniami i terenami zabudowanymi. Ze względu na obecność stawów hodowlanych oraz innych zbiorników i cieków wodnych, bogata i zróżnicowana jest zwłaszcza fauna zwierząt związanych z siedliskami wodnymi i nadwodnymi.

Do ssaków potencjalnie występujących na terenie opracowania należą pospolite i powszechnie występujące gatunki, m.in. duże kopytne związane głównie z lasami, takie jak: jelen szlachetny *Cervus elaphus*, dzik *Sus scrofa* czy sarna *Capreolus capreolus*, gatunki drapieżne jak: lis *Vulpes vulpes*, kuna leśna *Martes martes*, kuna domowa *Martes foina* czy wszytkożerny borsuk *Meles meles*. Na terenach leśnych, jak i otwartych, istnieją sprzyjające siedliska dla zająca szaraka *Lepus europaeus* i licznych gryzoni jak myszy czy norniki. Na polach, użytkach zielonych, w sadach i ogrodach potencjalnie występuje przedstawiciel owadożernych – kret *Talpa europaea*, a na terenach leśnych, w starych parkach i zadrzewieniach innego typu także należąca do gryzoni wiewiórka *Sciurus vulgaris* oraz kolejny przedstawiciel owadożernych – jeż zachodni *Erinaceus europaeus*. Jeż zachodni, wiewiórka, niektóre gatunki myszy (np. myśl zaroślowa), kret (osobniki znajdujące się poza terenem ogrodów, upraw ogrodniczych, szkółek leśnych, trawiastych lotnisk, ziemnych konstrukcji hydrotechnicznych oraz obiektów sportowych) objęte są częściową ochroną gatunkową.

Zachodnia część analizowanego terenu położona jest w obrębie granic obszaru siedliskowego Natura 2000 PLH240022 Pierściec, powołanego dla ochrony podkowca małego *Rhinolophus hipposideros*, nietoperza objętego ścisłą ochroną gatunkową i wymienionego w załączniku II do dyrektywy 92/143/EEG (dyrektywy siedliskowej). Znajdują się tam jego kolonie rozrodcze. Prawdopodobne jest także żerowanie na przedmiotowym terenie przedstawicieli innych gatunków nietoperzy, których 10 gatunków wykazanych zostało z terenu Nadleśnictwa Bielsko.

Zróżnicowanie siedliskowe na obszarze opracowania, w tym obecność stawów hodowlanych, terenów rolnych i leśnych powoduje, iż bardzo licznie reprezentowana jest tutaj awifauna. Ponadto część analizowanego obszaru położona jest w granicach Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Dolina Górnej Wisły (PLB240001), który to obszar zaliczany jest do jednych z najważniejszych ostoi ptactwa wodnego i wodno-błotnego w południowej części kraju. Walory ornitologiczne obiektu zostały przedstawione w rozdziale poświęconym obszarom Natura 2000 występującym na terenie opracowania.

Na terenach otwartych, wśród użytków rolnych, w rejonie lasów i zadrzewień, a także nierzadko wśród zabudowań pojawiają się takie gatunki jak: wróbel domowy *Passer domesticus*, sikora bogatka *Parus major*, sikora modraszka *Cyanistes caeruleus*, sroka *Pica pica*, sójka *Garrulus glandarius*, wrona siwa *Corvus cornix*, gawron *Corvus frugilegus*, rudzik *Erithacus rubecula*, pliszka siwa *Motacilla alba*, szpak *Sturnus vulgaris*, kos *Turdus merula*, skowronek polny *Alauda arvensis*, kukułka *Cuculus canorus*. W szuwarach trzcinowych gniazduje trzciniaak zwyczajny *Acrocephalus arundinaceus*. Pomimo, iż niektóre z wymienionych gatunków występują obecnie dość często na terenie województwa i całego kraju, podlegają one ochronie gatunkowej. Na terenach rolnych obserwowany jest bażant *Phasianus colchicus*. Występują także ptaki drapieżne, w tym na przykład myszołów *Buteo buteo*.

Na terenie gminy gady reprezentowane są przez objęte częściową ochroną: dość często obserwowane gatunki - zaskronica *Natrix natrix* i jaszczurkę zwinkę *Lacerta agilis* oraz rzadsze, podawane głównie z obszaru rezerwatu „Dolina Łąńskiego potoku”: żmiję zygzakowatą *Vipera berus*, padalca zwyczajnego *Anguis fragilis* i jaszczurkę żyworodną *Lacerta vivipara*. W przypadku tych gatunków dodatkowo obowiązuje zakaz umyślnego ich płoszenia lub niepokojenia.

Ze względu na znaczną powierzchnię siedlisk wodnych i wilgotnych na analizowanym terenie licznie występują też płazy. Ponadto w ramach prac kompensacyjnych związanych z budową drogi S52 przebiegającej w pobliżu rezerwatu „Morzyk” utworzono w jej pobliżu zbiorniki zastępcze dla rozrodu płazów. Wyniki monitoringu przeprowadzonego w 2011 r. w rejonie drogi ekspresowej S-1 (obecnie S52) wykazały obecność na tym terenie 12 gatunków płazów. Ponadto na przedmiotowym terenie odnotowano dwa kolejne gatunki zwierząt z tej gromady – salamandrę plamistą *Salamandra salamandra* i ropuchę zieloną *Pseudepidalea viridis*. Spośród występujących tu 14 gatunków płazów 7 objętych jest ochroną ścisłą, kolejnych 7 – ochroną częściową, 10 umieszczono na liście zagrożonych zwierząt województwa śląskiego, 7 wymieniono w załączniku IV, a 2 – w załączniku II I dyrektywy siedliskowej (tab.15). Traszkę grzebieniastą umieszczono ponadto w *Polskiej czerwonej księdze zwierząt* (kategoria NT – gatunek bliski zagrożenia).

Najliczniej, podobnie jak i w innych rejonach, na analizowanym obszarze reprezentowane są bezkręgowce, w wśród nich - głównie owady, pajęczaki i mięczaki. Owady reprezentują przedstawicieli różnych grup systematycznych, zajmujących różnicowane siedliska, w tym między innymi liczne gatunki zaliczane do ważek, motyli, prostoskrzydłych, chrząszczy, muchówek, błonkówek czy pluskwiaków.

3.8. Obszary podlegające ochronie

W obszarze planu usytuowany jest jeden obiekt chroniony w rozumieniu *Ustawy o ochronie przyrody*, tj. obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły” (PLB240001), który zaliczany jest do jednych z najważniejszych ostoi ptactwa wodnego i wodno-błotnego w południowej części kraju. Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły” (PLB240001) obejmuje cały obszar opracowania zmiany studium.

Wyznaczony tu obszar Natura 2000 Dolina Górnej Wisły (pow. 24740,19 ha) obejmuje Zbiornik Goczałkowicki, który stanowi jego element dominujący i oraz mozaikę stawów hodowlanych i cieków wodnych: rzek, rowów i kanałów, położonych w dolinie Wisły. Krajobraz ostoi uzupełniają lasy mieszane, głównie o charakterze łąkowym i użytki rolne. Obszar ostoi jest gęsto zaludniony, a zabudowa mieszkaniowa rozproszona jest pomiędzy kompleksami pól uprawnych. Obejmuje on dolinę górnej Wisły od Skoczowa na południu po miejscowość Łąka na północy oraz od Pruchnej na zachodzie po Czechowice -Dziedzice na wschodzie.

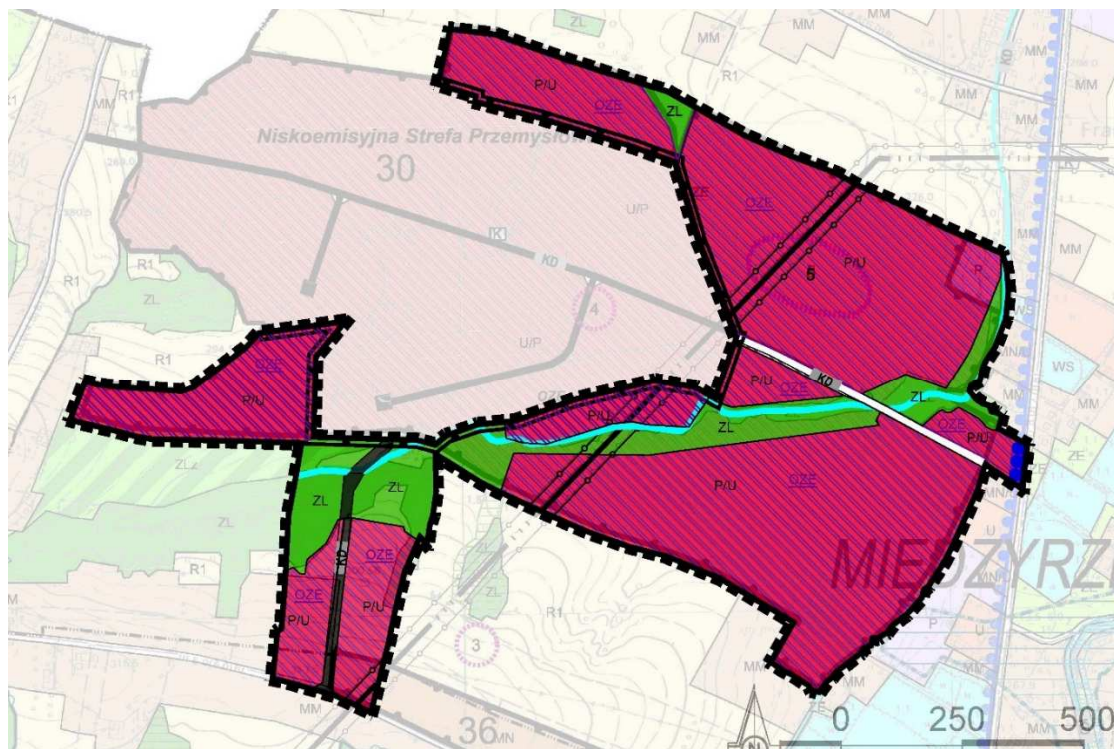
W obrębie gminy Jasienica obszar Natura 2000 Dolina Górnej Wisły została utworzona za terenie sołectw: Bielowicko, Biery, Iłownica, Landek, Międzyrzecze Dolne, Roztropice, Rudzica, Wieszcza.

Zbiornik Goczałkowicki i stawy rybne są znaczącym w skali kraju miejscem lęgowym dla ponad 160 gatunków ptaków, co stanowi powyżej 70% krajowej awifauny lęgowej. Istotnym uzupełnieniem dla akwenów są tereny rolne, a przede wszystkim łąki i pastwiska stanowiące miejsce żerowania niektórych gatunków ptaków. Istniejące na stawach hodowlanych liczne wyspy, groble, szuwały, zadrzewienia i zakrzewienia są doskonałym miejscem na gniazdowanie, odpoczynek i schronienie dla wielu występujących tu przedstawicieli awifauny.

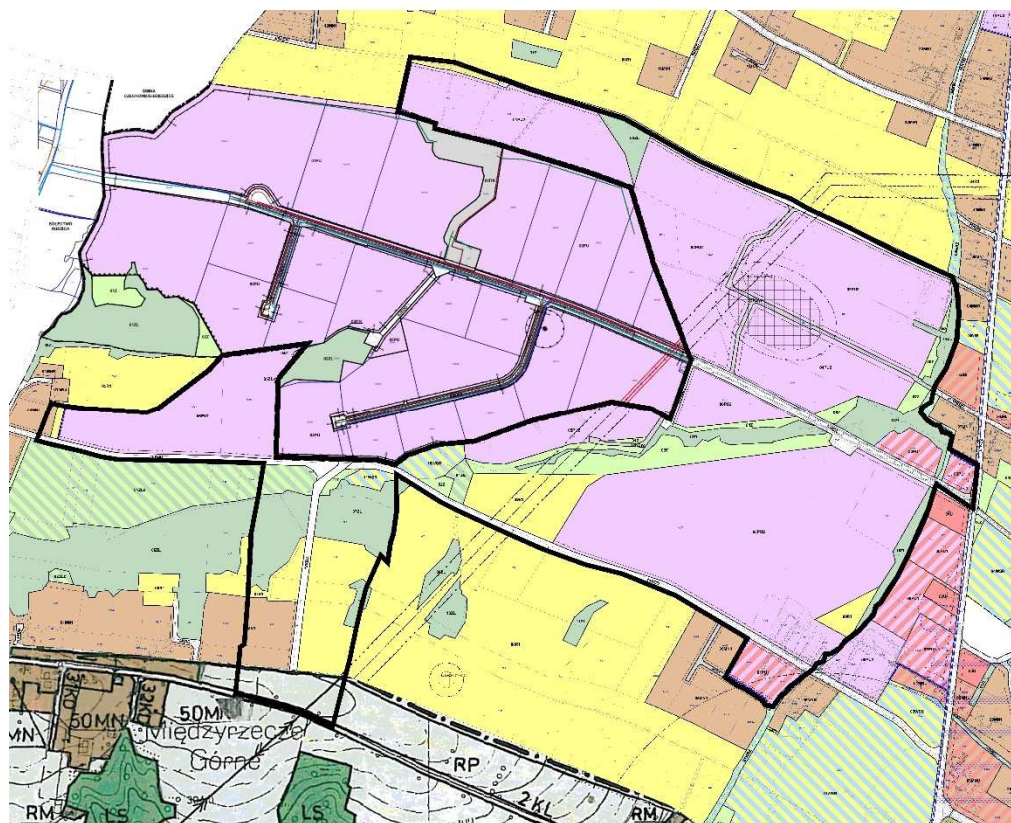
Teren wchodzący w skład omawianego obszaru Natura 2000 jest miejscem największej ostoi lęgowej w Polsce rybitwy białowasej *Chlidonias hybrida* (145-460 par lęgowych, ok. 50% ogólnokrajowej populacji lęgowej) oraz jedną z kilku głównych krajowych ostoi lęgowych

W ostoi występuje 20 (aktualizacja w 2011 r.) gatunków objętych art. 4 dyrektywy 2009/I/47/IWE i wymienionych w załączniku II do dyrektywy 92/43/IEWG. Na terenie gminy Jasienica odnotowano 11 z nich.

4.1. Charakterystyka zamierzeń planistycznych w odniesieniu do obowiązujących dokumentów planistycznych

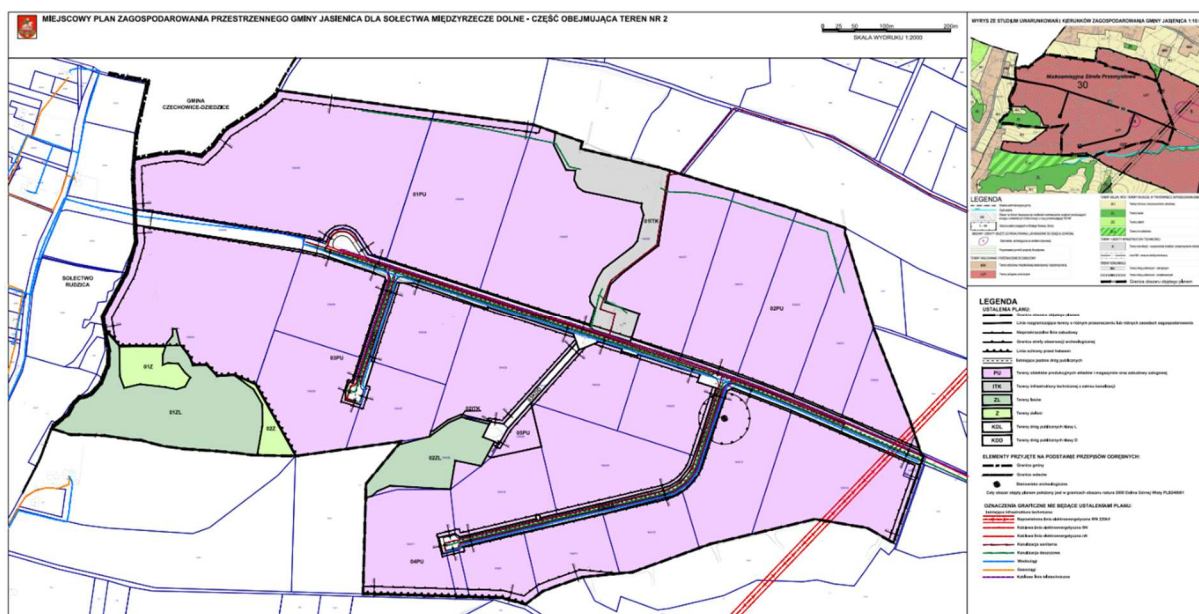

Rys. 3 Ustalenia obowiązującego studium w obszarze planu

Rys. 4. Ustalenia obowiązujących planów miejscowych w obszarze planu – rysunek zbiorczy.

Dla części zachodniej obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przyjęto miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego - uchwała Nr XXXI/459/2017 Rady Gminy Jasienica z dnia 26 czerwca 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica dla sołectwa Międzyrzecze Dolne - część obejmująca teren nr 2 zmieniony w części tekstowej uchwałą nr XVI/232/20 Rady Gminy Jasienica z dnia 5 marca 2020 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica dla sołectwa Międzyrzecze Dolne – część obejmująca teren nr 2

Rys. 6. Rysunek obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica dla sołectwa Międzyrzecze Dolne - część obejmująca teren nr 2

Dla terenów P/U przyjęto następujące ustalenia:

„§ 9. Wyznacza się tereny oznaczone symbolem od **01PU do 05PU**, dla których ustala się:

1. Przeznaczenie terenów.

1) przeznaczenie podstawowe:

a) zabudowa produkcyjna,

b) składy,

c) magazyny,

d) zabudowa usługowa z wyłączeniem usług:

- społecznych z zakresu oświaty, edukacji, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej,

- turystycznych, z zastrzeżeniem lit. e,

- handlu detalicznego, obejmującego sprzedaż artykułów spożywczych,

e) usługi gastronomii na terenie oznaczonym symbolem 05PU,

f) infrastruktura techniczna;

2) przeznaczenie uzupełniające:

a) zabudowa usługowa obejmująca usługi:

- społeczne z zakresu: oświaty, edukacji, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej,

- turystyczne,

- handlu detalicznego obejmującego sprzedaż artykułów spożywczych,

b) zagospodarowanie towarzyszące obejmujące:

- parkingi i garaże,

- drogi pożarowe, dojazdy, place manewrowe, ciągi piesze i rowerowe,

- urządzenia budowlane,

- zieleń urządzoną,

c) instalacje do produkcji energii z odnawialnych źródeł energii.

2. Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego.

1) zakaz prowadzenia działalności obejmującej składowanie poza budynkami materiałów opałowymi lub sypkich materiałów budowlanych;

2) zakaz lokalizowania obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²;

3) maksymalny udział powierzchni użytkowej usług społecznych, w stosunku do powierzchni użytkowej budynków w obrębie działki budowlanej - 15%;

4) nieprzekraczalne linie zabudowy zgodnie z rysunkiem planu;

5) minimalna powierzchnia wydzielanej działki budowlanej - 0,5 ha, z zastrzeżeniem pkt 6;

6) ustalenie pkt 5 nie obowiązuje dla działek wydzielanych na cele realizacji infrastruktury technicznej;

7) dopuszcza się dachy spadziste, wyłącznie jako dachy dwuspadowe lub wielospadowe symetryczne.

3. Parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu.

1) maksymalna wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej - 80%;

2) intensywność zabudowy - od 0,05 do 3,0, z zastrzeżeniem, że minimalna intensywność zabudowy w przypadku działek przeznaczonych wyłącznie na cele realizacji infrastruktury technicznej wynosi 0%;

3) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 15%.

4. Parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy.

1) maksymalna wysokość:

a) budynków - 27,0 m,

b) budynków wraz instalacjami zlokalizowanymi na dachu budynku - 32,0 m,

c) budowli telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych oraz kominów - 40,0 m,

d) pozostałych obiektów budowlanych nie wymienionych w lit. a do lit. c - 32,0 m;

2) dachy płaskie, tj. o kącie nachylenia połaci dachowych do 12 stopni.

3) dopuszcza się dachy spadziste o kącie nachylenia połaci dachowych do 45 stopni, na budynkach o powierzchni zabudowy nie przekraczającej 200 m².

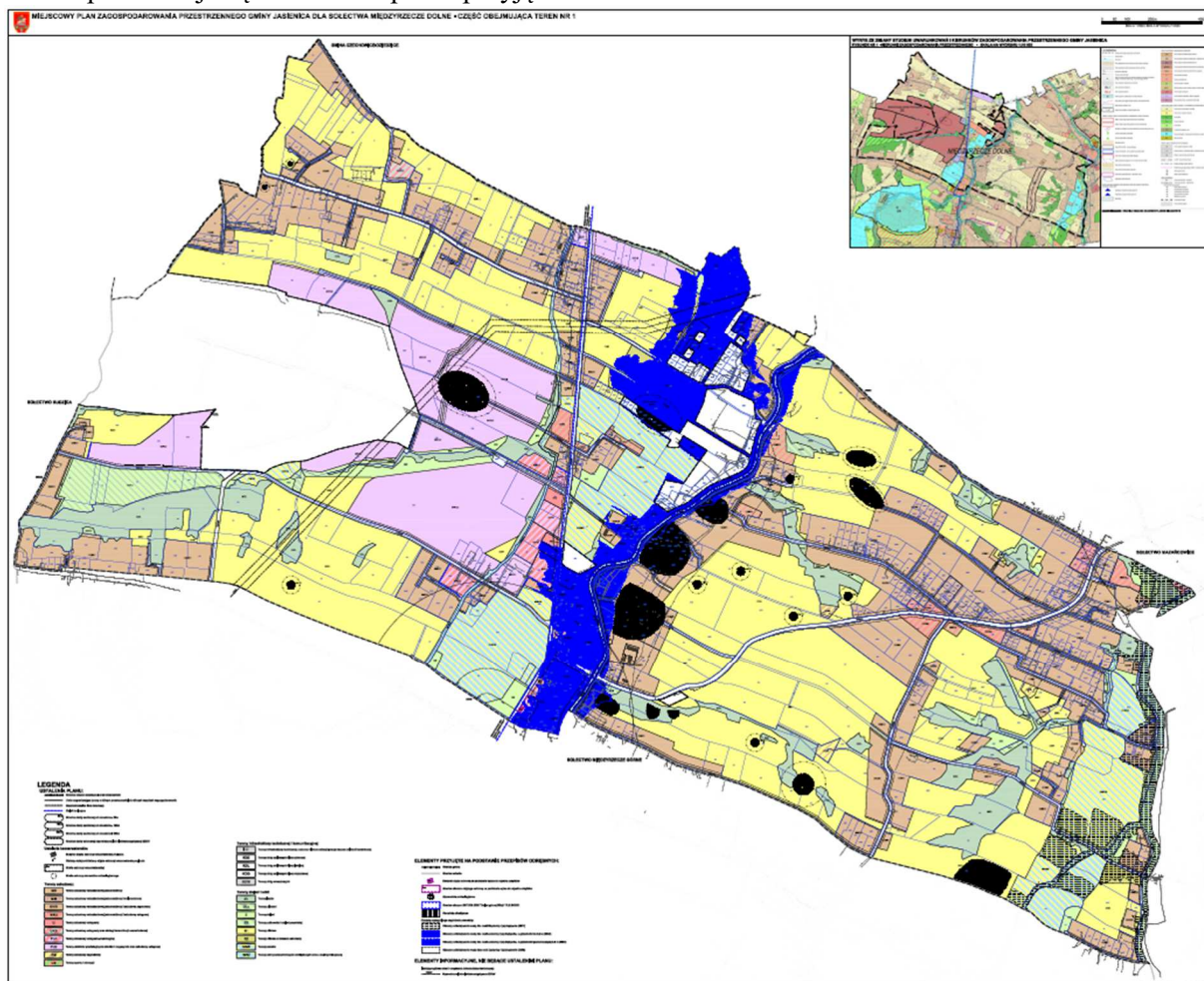
5. Zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości.

1) minimalna powierzchnia działki - 0,5 ha;

2) minimalna szerokość frontu działki - 30 m;

- 3) ustalenia pkt 1 i pkt 2 nie dotyczą działek wydzielanych dla infrastruktury technicznej;
- 4) wydzielanie działek prostopadłe w stosunku do bezpośrednio przyległej drogi publicznej z tolerancją ± 5 stopni.”

Dla pozostałej części obszaru planu przyjęto:

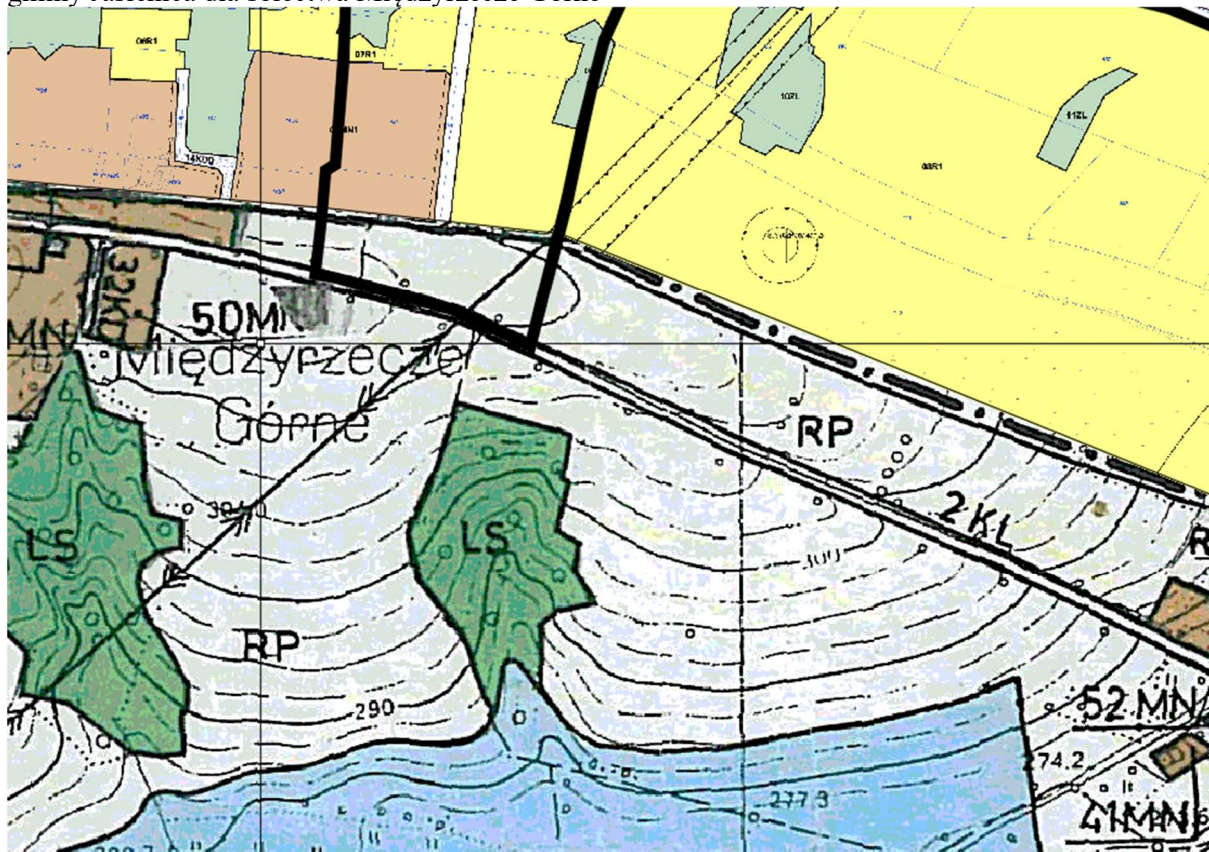
a) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego - Uchwała nr XL/538/22 Rady Gminy Jasienica z dnia 19 maja 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica dla sołectwa Międzyrzecze Dolne – część obejmująca teren nr 1

25. Ustalenia planu dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem od 01PU2 do 11PU2:

- 1) przeznaczenie podstawowe z zastrzeżeniem § 7 ust. 4 i ust. 5:
 - a) obiekty produkcyjne,
 - b) składy,
 - c) magazyny,
 - d) zabudowa usługowa z wyłączeniem:
 - usług społecznych i turystycznych,
 - budynków zamieszkania zbiorowego,
 - e) infrastruktura techniczna;
- 2) przeznaczenie uzupełniające: urządzenia do produkcji energii z promieniowania słonecznego;
- 3) parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów:
 - a) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 15%,
 - b) intensywność zabudowy: od 0,01 do 1,5,
 - c) maksymalna wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej: 75%,
 - d) maksymalna wysokość budynków: 15 m,

e) dachy płaskie albo dwu- lub wielospadowe o nachyleniu połaci do 45 stopni;
4) w zakresie zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów: nakaz realizacji zieleni izolacyjnej zgodnie z rysunkiem planu.

b) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego - Uchwała nr XXVII/257/2005 Rady Gminy Jasienica z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica dla sołectwa Międzyrzecze Górne

Choć obszar opracowania obejmuje ok. 94 wskazane powyżej przesądzenia planistyczne powodują, że ocena oddziaływania na środowisko skutków ustaleń projektu planu będzie „de facto” dotyczyła obszaru w części południowej oraz strefy zielonej wzdłuż cieku powierzchniowego, ponieważ skutki pozostałych regulacji zostały już ocenione i przyjęte we wcześniejszych procedurach planistycznych.

4.2. Identyfikacja przewidywanych oddziaływań na środowisko

Obszar planu obejmuje teren pomiędzy ulicami: Międzyrzeczą, Ligocką, Bronowską oraz Rudzicką. Zmiana planu ma na celu poszerzenie obszaru Niskoemisyjnej Strefy Przemysłowej kluczowego z punktu widzenia rozwoju gminy zadania realizowanego konsekwentnie i rezerwowanego przestrzennie w dokumentach strategicznych i planistycznych gminy, poprzez wprowadzenie nowego kierunku przeznaczeń o symbolu U-P na obszarze ok. 8 ha oraz określenie wskaźników dotyczących zagospodarowania dla terenu U-P, które korespondują i nawiązują do już obowiązujących w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wskaźników i zasad zagospodarowania terenu.

Powierzchnia obszaru objętego zmianą to około 86,33 ha, z zastrzeżeniem iż zmianą ustaleń w stosunku do obowiązujących planów objęty jest znacząco mniejszy obszar ok. 8 ha.

Teren planu graniczy od wschodu z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, od południa z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz terenami rolnymi, lasami oraz terenami zieleni nieurządzonej, od północy z terenami rolnymi i od wschodu z zabudową mieszkaniową jednorodzinną.

W obrębie tego obszaru w stanie istniejącym znajdują się tereny zieleni: łąki, pastwiska, pola uprawne oraz niewielkie tereny leśne, a także w niewielkim zakresie zabudowa.

Przez teren opracowania poprzecznie zlokalizowany jest pas zadrzewień i lasu wraz z ciekim powierzchniowym, który łączy się od zachodu z kompleksem leśnym a od wschodu z pasem zieleni wzdłuż ciek powierzchniowego o nazwie Młynówka

Oceny oddziaływań na środowisko ustaleń planu dokonano w odniesieniu do obowiązującego stanu planistycznego. Zmiany wprowadzone w projekcie planu polegają na poszerzeniu terenów przeznaczonych pod zabudowę i zmianie funkcji wybranych terenów zabudowanych. Zmiany te powodować będą różnorodne oddziaływania na środowisko, co zostało omówione w dalszych podpunktach. Na rysunku prognozy przedstawiono skutki ustaleń projektu planu zagregowane do poszczególnych terenów.

Równocześnie w projekcie planu zastosowano ustalenia mające na celu minimalizowanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Zostały one wprowadzone m.in. na podstawie wytycznych zawartych w Opracowaniu ekofizjograficznym dla potrzeb studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica.

4.3. Ocena przewidywanych oddziaływań

Skutki możliwych oddziaływań zagospodarowania terenu w obszarze opracowania będą zależały od stopnia realizacji ustaleń projektu planu oraz przepisów z zakresu ochrony środowiska, jak również od przestrzegania zasad zrównoważonego rozwoju, ładu przestrzennego, wrażliwości terenów sąsiadujących, a także od kumulacji oddziaływań. Mając na uwadze powyższe, sporządzono tabelę obrazującą wpływ ustaleń projektu planu na komponenty środowiska w zależności od:

- siły i kierunku oddziaływań:
 - (+) korzystnie wpływające na środowisko,
 - (0) neutralne wobec środowiska,
 - (-) negatywne dla środowiska, w stopniu: 1 - nieznacznym, 2 - umiarkowanym, 3 - znaczącym,
- czasu oddziaływania:
 - (K) krótkoterminowe,
 - (Ś) średnioterminowe,
 - (D) długoterminowe,
- trwałości:
 - (N) nieodwracalne,
 - (O) odwracalne,
- sposobu oddziaływania:
 - (B) bezpośrednie,
 - (P) pośrednie,
 - (W) wtórne.

Tabela 1. Ocena wpływu ustaleń projektu planu na komponenty środowiska

Ustalenia projektu planu	Wpływ na komponenty środowiska						
	Powierzchnia ziemi	Zasoby kopalin	Wody	Powietrze i klimat	Szata roślinna	Obszary przyrodniczo cenne	Środowisko społeczne
U-P – teren usług lub produkcji	-2 DNB	0	-1 DNP	-1 DNB	-2 DNB	0	+ DNB
U-P-IE – teren usług lub produkcji lub elektroenergetyki	-2 DNB	0	-1 DNP	-1 DNB	-2 DNB	0	+ DNB
ZN – teren zieleni naturalnej	+	0	+	+	+	0	0
L – teren lasu	+	0	+	+	+	0	0
WS - teren wód powierzchniowych śródlądowych	+	0	0	+	0	0	0
KDL – teren drogi lokalnej	-2 DNB	0	-1 DNP	-2 DNP	-2 DNP	0	+ DNP
KDD – teren drogijazdowej	-2 DNB	0	-1 DNP	-2 DNP	-2 DNP	0	+ DNP

Ustalenia projektu planu	Wpływ na komponenty środowiska						
	Powierzchnia ziemi	Zasoby kopalin	Wody	Powietrze i klimat	Szata roślinna	Obszary przyrodniczo cenne	Środowisko społeczne
KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej	-1 DNB	0	-1 DNP	-2 DNP	-2 DNP	0	+ DNP

Z powyższej tabeli wynika, że realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie znacząco negatywnie na komponenty środowiska. W projektowanych terenach zabudowanych dojdzie do zniszczenia szaty roślinnej, zmieni się ukształtowanie powierzchni i stosunki wodne, wystąpią oddziaływania na powietrze i klimat. Uwzględnienie ustaleń projektu planu, szczególnie dotyczących powierzchni biologicznie czynnej umożliwi jednak minimalizację negatywnych oddziaływań.

Na podstawie powyższej tabeli dokonano zagregowania poszczególnych terenów planu z uwagi na ocenę mogących wystąpić na nich skutków ustaleń planu (korzystne, neutralne, negatywne), co zostało zobrazowane na rysunku prognozy. Korzystne oddziaływania na środowisko projektu planu to:

- utrzymanie istniejących terenów zieleni i wód,

Pozostałe skutki oceniono jako niekorzystne, ale mało znaczące dla środowiska (negatywne w stopniu nieznacznym lub umiarkowanym):

- wprowadzenie terenów zabudowy produkcyjno-usługowej (na terenach dotychczas przeznaczonych pod inną funkcję zabudowy),
- utrzymanie lub wprowadzenie terenów infrastruktury technicznej,
- utrzymanie lub wprowadzenie terenów komunikacji,

W dalszej części prognozy omówiono zasygnalizowane wyżej skutki ustaleń projektu przedmiotowego dokumentu na komponenty środowiska, które będą podlegały niekorzystnym oddziaływaniom.

4.4. Przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu planu

W tabeli nr 1 przedstawiono ostateczną ocenę wpływu ustaleń projektu planu na komponenty środowiska w zagregowaniu do poszczególnych przeznaczeń terenów. Ustalenia planu będą skutkować jednak różnorodnymi pozytywnymi i negatywnymi oddziaływaniami na poszczególne komponenty środowiska, stąd przewidywane skutki oddziaływań zagospodarowania na środowisko szczegółowo przedstawiono w poniższej tabeli. Negatywnym oddziaływaniom będą podlegać: różnorodność biologiczna, ludzie, flora i fauna, wody, powietrze, powierzchnia ziemi i krajobraz, gleby, klimat.

Tabela 2. Typy możliwych oddziaływań zagospodarowania na środowisko przyrodnicze.

Oddziaływania pozytywne		Oddziaływania negatywne	
typ oddziaływania	teren	typ oddziaływania	teren
różnorodność biologiczna			
Wskazanie obszarów chronionych przed zabudową	ZN,L,WS	Zmniejszanie powierzchni terenów biologicznie czynnych na rzecz powierzchni zabudowanych	U-P, U-P-IE KDL, KDD, KR
ludzie			
Wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej wynoszącego od 10% do 90% dla poszczególnych terenów	U-P, U-P-IE	Zmniejszanie powierzchni terenów biologicznie czynnych na rzecz powierzchni zabudowanych	U-P, U-P-IE KDL, KDD, KR

Oddziaływania pozytywne		Oddziaływania negatywne	
typ oddziaływania	teren	typ oddziaływania	teren
Utrzymanie enklaw zieleni	ZN	Uciążliwości komunikacyjne	KDL, KDD, KR
Uwzględnienie potrzeb ochrony przed hałasem	-		
Dopuszczenie wyznaczenia ścieżek pieszych i rowerowych	U-P, U-P-IE ZN,L,WS		
flora i fauna			
Wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej wynoszącego od 10% do 90% dla poszczególnych terenów	U-P, U-P-IE	Zmniejszenie powierzchni siedlisk	U-P, U-P-IE KDL, KDD, KR
Wyznaczenie terenów chronionych przed zabudową	ZN,L,WS		
Utrzymanie enklaw zieleni	ZN		
wody			
Wprowadzenie ustaleń dotyczących działań i czynników wpływających pośrednio na stan wód	U-P, U-P-IE ZN, L, WS, KDL, KDD, KR	Wzrost udziału powierzchni szczelnych i związane z nim ograniczenie dopływu wód opadowych do gruntu	U-P, U-P-IE, KDL, KDD, KR
powietrze			
Utrzymanie enklaw zieleni	ZN	Utrzymanie poziomu emisji zanieczyszczeń lub lokalizacja nowych emitorów	U-P, U-P-IE, KDL, KDD, KR
		Wzrost natężenia emisji z ruchu drogowego oraz lokalizacja nowych dróg i miejsc postojowych	KDL, KDD, KR
		Zmniejszenie powierzchni terenów zieleni na rzecz terenów zabudowanych	U-P, U-P-IE, KDL, KDD, KR
powierzchnia ziemi, krajobraz			
Wprowadzenie minimalnego procentu powierzchni biologicznie czynnej wynoszącego od 10% do 90% dla poszczególnych terenów	U-P, U-P-IE	Makroniwelacja terenu dla lokalizacji nowych obiektów i zagospodarowania	U-P, U-P-IE KDL, KDD, KR
Wprowadzenie w zapisach planu ograniczenia wysokości zabudowy	U-P, U-P-IE	Powstawanie nowych obiektów, mogących tworzyć dominanty w krajobrazie	U-P, U-P-IE, KDL, KDD, KR
Wyznaczenie terenów chronionych przed zabudową i niezabudowanych	ZN,L,WS	Rozbudowa systemu infrastruktury drogowej oraz infrastruktury technicznej	KDL, KDD, KR
Utrzymanie enklaw zieleni	ZN		

Oddziaływania pozytywne		Oddziaływania negatywne	
typ oddziaływania	teren	typ oddziaływania	teren
Zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych	ZN,L,WS		
gleby			
Wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej wynoszącego od 10% do 90% dla poszczególnych terenów	U-P, U-P-IE	Zmniejszenie powierzchni pokrytych glebą na rzecz powierzchni utwardzonych	U-P, U-P-IE KDL, KDD, KR
Wyznaczenie terenów chronionych przed zabudową i niezabudowanych	ZN,L,WS		
Utrzymanie enklaw zieleni	ZN		
klimat			
Wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej wynoszącego od 10% do 90% dla poszczególnych terenów	U-P, U-P-IE	Wzrost emisji ciepła do atmosfery związany ze zwiększeniem udziału terenów zabudowanych	U-P, U-P-IE
Utrzymanie enklaw zieleni	ZN	Likwidacja terenów otwartych na rzecz powierzchni zabudowanych	U-P, U-P-IE KDL, KDD, KR
zabytki			
Ustalenie ochrony zabytków oraz stref ochrony konserwatorskiej	U-P, U-P-IE	-	-
dobra materialne			
Wprowadzenie zapisów dotyczących ochrony stanowisk archeologicznych	U-P, U-P-IE	-	-

Konsekwencją realizacji ustaleń projektu planu miejscowego będzie wprowadzanie dodatkowych ilości substancji i energii do środowiska, nieodwracalne przekształcanie powierzchni ziemi i zmiana stosunków wodnych. Aktualny stan zagospodarowania terenu opracowania oraz potencjalna wrażliwość poszczególnych komponentów środowiska, jak i całego ekosystemu na antropopresję, pozwala na przedstawienie spodziewanych skutków realizacji dopuszczonych projektem planu działań dla środowiska abiotycznego.

Przekształcenia powierzchni ziemi i gleb

Ustalenia planu mogą spowodować ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych i zmniejszenie przestrzeni produkcyjnej gleb oraz częściowo nieodwracalne przekształcenia rzeźby terenu. Będą to zmiany powodujące wpływ na jakość i degradację gleb, jak również na charakter krajobrazu na tym obszarze. Rzeźba terenu w granicach obszaru planu jest mało urozmaicona, a ewentualne działania niwelacyjne jedynie lokalnie wpłyną na nieznaczne zmiany ukształtowania powierzchni. Rozwój zabudowy wraz z miejscami postojowymi i systemem komunikacji mogą spowodować możliwość pojawienia się lokalnych ognisk zanieczyszczeń gleb substancjami

ropopochodnymi oraz osadami. Uciążliwości tego typu powinny być jednak niewielkie i nie będą czynnikami zmieniającymi właściwości wód gruntowych na terenie gminy.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego wpływu ustaleń projektu planu na przestrzeń produkcyjną gleb na obszarze planu. Nowe przekształcenia rzeźby terenu nie będą prowadzić do degradacji krajobrazu.

Zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych

Ustalenia planu zobowiązują do odprowadzania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych do systemu kanalizacji sanitarnej, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminie. Przy prawidłowej eksploatacji nie powinno jednak dochodzić do zanieczyszczenia wód gruntowych i gruntu. Ścieki komunalne z obszaru planu trafiają do oczyszczalni ścieków na terenie gminy.

Zanieczyszczone wody opadowe i roztopowe z głównych ulic nie będą zanieczyszczać wód powierzchniowych, gruntów i wód gruntowych pod warunkiem właściwej realizacji i eksploatacji kanalizacji deszczowej. Zabudowa i utwardzenie powierzchni działek budowlanych i dróg gminnych ogranicza możliwość zasilania wód gruntowych wodami opadowymi, jednocześnie przyczynia się do zwiększenia przepływu w okolicznych rowach melioracyjnych i ciekach.

Planowana zabudowa będzie wiązała się ze wzrostem liczby osób przebywających na tym terenie (zamieszkiwanie, obiekty usługowe, produkcyjne), będzie zatem źródłem ścieków komunalnych, które poprzez sieć i rozwiązania indywidualne winny zostać doprowadzone do oczyszczalni ścieków.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego oddziaływania ustaleń planu na środowisko wodne.

Zanieczyszczenie powietrza

Na obszarze planu ilość obiektów emitujących zanieczyszczenia do powietrza nie powinna być znacząca (w szczególności ze względu na hermetyzację procesów produkcyjnych) tym samym, nie przewiduje się przekroczeń dopuszczalnych wartości stężeń głównych zanieczyszczeń w cyklu rocznym. Lokalnie uciążliwe mogą być emisje z indywidualnych, niskosprawnych systemów grzewczych opalanych paliwami stałymi uwalniającymi w procesie spalania szkodliwe dla zdrowia lotne związki chemiczne. W niesprzyjających warunkach atmosferycznych możliwe jest okresowe przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w okresie grzewczym i w trakcie warunków inwersyjnych.

Emisję zanieczyszczeń do atmosfery powoduje również ruch kołowy na trasach komunikacyjnych. Jednak znajdujące się w pobliżu tereny otwarte powinny skutecznie neutralizować wpływ komunikacji na stan powietrza.

Nie prognozuje się znacząco negatywnego wpływu na jakość powietrza ustaleń projektu planu. Zwiększona emisja do atmosfery nie powodująca przekroczeń dopuszczalnych poziomów głównych zanieczyszczeń będzie wynikiem prowadzonej działalności gospodarczej i zamieszkiwania.

Klimat akustyczny

Źródłem hałasu będą tereny komunikacji i produkcji zlokalizowane w obszarze planu. Realizacja ustaleń planu będzie generować ruch samochodowy, co związane jest z emisją hałasu i pogorszeniem standardu klimatu akustycznego wzdłuż ulic dojazdowych, jednak dopuszczalne poziomy hałasu nie powinny zostać przekroczone i nie będą stanowić uciążliwości dla mieszkańców.

W obszarze planu nie występują tereny zabudowy dla których wprowadzono standardy akustyczne.

Promieniowanie niejonizujące

Wśród zidentyfikowanych, szkodliwych dla środowiska, rodzajów promieniowania powodowanego przez działalność człowieka, wyróżnia się promieniowanie niejonizujące, pojawiające się wokół linii energetycznych wysokiego napięcia, radiostacji, pracujących silników elektrycznych oraz instalacji przemysłowych, urządzeń łączności, domowego sprzętu elektrycznego, elektronicznego itp.

Źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego oddziałujące na środowisko mogą mieć charakter liniowy lub punktowy. Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące

występuje w zakresie częstotliwości 1 Hz do 1016 Hz. Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają źródła liniowe - linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym wynoszącym 110 kV lub wyższym oraz źródła punktowe - urządzenia emitujące elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące w zakresie częstotliwości 0,1-300,000 MHz, do których należą:

- stacje transformatorowe o napięciu znamionowym powyżej 110 kV,
- urządzenia radionadawcze i telewizyjne (np. stacje bazowe telefonii komórkowej).

Zagadnienia ochrony ludzi i środowiska przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym są uregulowane przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, prawa budowlanego, prawa ochrony środowiska, zagospodarowania przestrzennego i przepisami sanitarnymi.

Zagrożenie promieniowaniem niejonizującym może być stosunkowo łatwo wyeliminowane lub ograniczone poprzez zapewnienie odpowiedniej separacji przestrzennej człowieka od pól przekraczających określone wartości graniczne.

W przedstawionym do oceny planie zagospodarowania przestrzennego dostawa energii elektrycznej realizowana będzie w oparciu o istniejący układ sieci i urządzeń elektroenergetycznych. Przewiduje się również realizację linii kablowych podziemnych, nie wykluczając możliwości realizacji napowietrznych linii energetycznych oraz lokalizację nowych stacji transformatorowych. Na obszarze planu nie występują linie sieci wysokiego napięcia.

Skutki emisji gazów i pyłów do atmosfery

Projektowane tereny zabudowy mogą powodować emisję pyłów – przede wszystkim w zakresie stosowanych systemów grzewczych. Emisja pyłów nie powinna jednak znacząco wpływać na warunki aerosanitarne powietrza atmosferycznego i z punktu widzenia długoterminowych skutków będzie obojętna dla stanu atmosfery, ponieważ w zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem obowiązują przepisy z zakresu ochrony środowiska, w tym podejmowane jako uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego.

Wpływ na klimat lokalny

Planowana zabudowa będzie miała nieznaczny wpływ na modyfikację klimatu lokalnego, szczególnie w odniesieniu do zaburzeń kierunku wiatru oraz emisji ciepła. Intensywność zabudowy nie powinna powodować ograniczeń w przewietrzaniu oraz nie będzie prowadzić do rozwoju wyspy ciepła. Tereny przeznaczone pod zabudowę otoczone są przez rozległe otwarte tereny rolne, co ułatwia ich przewietrzanie. Planowane zagospodarowanie będzie modyfikować te cechy topoklimatyczne ze względu na intensywność zabudowy oraz zmniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnych. Sąsiedztwo terenów otwartych będzie jednakże neutralizować zmiany klimatyczne obszaru. Nie przewiduje się znaczących zmian klimatu lokalnego.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Ustalenia projektu planu nie przewidują wprowadzania na teren objęty opracowaniem obiektów ani materiałów mogących być potencjalną przyczyną nadzwyczajnych zagrożeń dla ludzi i środowiska.

Ryzyko wystąpienia zagrożeń naturalnych

Na obszarze opracowania planu nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Na obszarze opracowania planu nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

Na tej podstawie stwierdza się, że ustalenia projektu planu nie stwarzają ryzyka wystąpienia katastrof budowlanych z uwagi na położenie obszaru opracowania planu poza terenami osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

Wpływ na różnorodność biologiczną, świat roślinny i zwierzęcy

Na podstawie „Opracowania ekofizjograficznego podstawowym gminy Jasienica” stwierdza się, że w południowo-zachodniej części planu występują tereny cenne przyrodniczo o znacznej bioróżnorodności i obszary występowania rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt. Są to tereny niezurbanizowane, w tym obszary leśne, stawy, tereny podmokłe i pojedyncze pola uprawne. Występują tu cenne i rzadkie siedliska, przede wszystkim torfowiska, bagna śródleśne, polany

śródlęsne, stanowiska roślin chronionych. Dla zachowania bioróżnorodności oraz ochrony śródlęsnych łąk i bagien przed zmianami zagospodarowania i użytkowania w planie utrzymano przyrodniczy charakter tych terenów. Obszar wyznaczony w ekofizjografii przeznaczono na tereny lasów, tereny wód, tereny zieleni nieurządzonej oraz tereny rolne, zgodnie z dotychczasowym użytkowaniem gruntów.

Tereny zurbanizowane, użytki rolne i obszary nieużytków charakteryzują się przeciętną bioróżnorodnością. W obrębie obszarów zurbanizowanych występują zbiorowiska roślinności ruderalnej oraz formy zieleni urządzonej w postaci drzew, krzewów, trawników oraz zadrzewienia i zakrzewienia. Zróżnicowanie gatunkowe tych form jest niewielkie, są to gatunki pospolite koegzystujące z człowiekiem. Sąsiedztwo terenów otwartych sprawia, że obszar zurbanizowany może być penetrowany przez drobne zwierzęta, w tym gryzonie i ptaki. Niemniej rozwój zabudowy w ramach zaplanowanego obszaru zurbanizowanego nie powinien znacząco wpłynąć na jego bioróżnorodność.

W obszarze opracowania zidentyfikowano lokalny korytarz ekologiczny przebiegający wzdłuż cieku wodnego przy południowej granicy miejscowości. Są to tereny okresowo podmokłe z roślinnością szuwarową, formy zieleni nieurządzonej z licznymi zadrzewieniami bądź łąki. W projekcie planu obszary te przeznaczone zostały na tereny wyłączone z zabudowy, w tym tereny lasów, zieleni nieurządzonej, wód oraz na tereny rolne. Wyjątek stanowi niewielki obszar przeznaczony pod zabudowę zagrodową we wschodniej części obszaru opracowania przy ul. Cegielnia, wyznaczony już w obowiązującym planie. Tym samym możliwość realizacji zabudowy na tym terenie została ograniczona.

Prawie cały obszar opracowania pełni rolę korytarza ornitologicznego wskazanego w PZPWŚ 2020+. W planie tereny otwarte zostały w przeważającej większości utrzymane, w tym tereny lasów, zieleni nieurządzonej, wód i tereny rolne. Poszerzanie terenów przeznaczonych pod zabudowę wiązać się będzie z zajęciem niektórych siedlisk na terenach rolnych (żerowisk), to jednak zasadniczo ustalenia te nie przyczynią się w sposób znaczący do możliwości migracji ptaków. Ocenia się, że potencjalne siedliska ptaków nie zostaną znacznie ograniczone.

Projekt planu wyklucza możliwość realizacji turbin wiatrowych, co jest korzystne z punktu widzenia ochrony migracji ptaków. Niemniej na terenach produkcyjno-usługowych, produkcji rolniczej i usług sportu oceniany projekt dopuszcza realizację farm ogniw fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW. Wielkopowierzchniowe urządzenia tego typu również mogą niekorzystnie wpływać na migrującą awifaunę, na skutek przypadkowego traktowania ich przez ptaki jako powierzchni wody i w konsekwencji kolizje.

Nie przewiduje się bezpośredniego wpływu ustaleń planu na różnorodność biologiczną. Pośrednio może wystąpić antropopresja - wydeptywanie, niszczenie, zrywanie roślin przez ludzi. Nie prognozuje się znacznego negatywnego wpływu ustaleń planu na faunę. Wprowadzenie zabudowy i presja antropogeniczna mogą jednak wpływać na zaburzenia lokalnych migracji zwierząt.

Ocena zmian w krajobrazie

Poprzez walory krajobrazowe rozumie się wartości ekologiczne, estetyczne i kulturowe terenu oraz związane z nimi elementy przyrodnicze, ukształtowane przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka. Ochrona walorów krajobrazowych odbywa się na mocy ustawy o ochronie przyrody. Są one chronione bez względu na to, czy stanowią ustanowione formy ochrony przyrody.

Obszar objęty planem w zakresie walorów krajobrazowych należy uznać za „krajobraz otwarty” w którym ogromne znaczenie ma geometria przestrzeni, sposób jej zagospodarowania w trzecim wymiarze, proporcje obszarów zabudowanych do niezabudowanych, oddziaływanie między elementami pochodzenia naturalnego i kulturowego. Pewne normy kształtowania tej przestrzeni, odległości, wielkości, proporcje, są swoistym kodem krajobrazu gminy.

W planie poprzez wprowadzenie odpowiednich przeznaczeń oraz szeregu związanych z nimi zapisów w szczególności w zakresie wskaźników zabudowy, charakter tego krajobrazu jest utrzymywany.

Wpływ na zabytki

Na terenie opracowania nie występują obiekty kubaturowe objęte ochroną. W obszarze planu występują stanowiska archeologiczne, które wraz z strefą zostały objęte ochroną.

Dobra materialne

Ustalenia planu nie spowodują strat materialnych, rozumianych w tej prognozie jako dodatkowe nakłady poniesione przez osoby trzecie, konieczne na przeciwdziałanie zanieczyszczeniu środowiska lub inne szkody dające się wyrazić w pieniądzu.

Wpływ na zdrowie ludzi

Rozwój zabudowy produkcyjno-usługowej zwiększy zasięg uciążliwości z tym związanych (m.in. emisje zanieczyszczeń powietrza, emisje hałasu, ograniczenie powierzchni otwartych i terenów biologicznie czynnych) oraz zwiększy liczbę użytkowników, którzy mogą być narażeni na te uciążliwości. Zmiana otoczenia zamieszkania może mieć pośredni wpływ na zdrowie ludzi, jednak o zdrowiu człowieka decyduje szerokie spektrum innych uwarunkowań, a także osobnicza odporność na choroby. Również zanieczyszczenia powietrza wynikające z niskiej emisji oraz generowane przez pojazdy użytkowników dróg mogą pośrednio wpływać negatywnie na zdrowie ludzi, jednak projekt planu zawiera ustalenia mające na celu minimalizowanie tego oddziaływania.

Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Prognozuje się, że realizacja założeń projektowanego miejscowego planu zagospodarowania wiązać się będzie z różnymi oddziaływaniami na środowisko. Biorąc pod uwagę obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne oraz skalę projektowanych zamierzeń planistycznych ocenia się jednak, że oddziaływania te będą miały charakter potencjalnie znaczący dla środowiska. Jednakże generalnie można stwierdzić, iż realizacja miejscowego planu przy zachowaniu ograniczeń wpływu na środowisko wynikających z jego ustaleń oraz przepisów odrębnych nie spowoduje znaczących oddziaływań na środowisko.

W planie wprowadzono również zapisy ograniczające lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, co zostało dokładniej opisane w punkcie 1.3, dotyczącym rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

4.5. Oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000

Teren objęty projektem planu znajduje się w zasięgu Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Dolina Górnej Wisły (PLB240001), który to obszar zaliczany jest do jednych z najważniejszych ostoi ptactwa wodnego i wodno-błotnego w południowej części kraju.

Oceniany projekt planu przewiduje utrzymanie oraz rozwój zabudowy usługowo produkcyjnej na obszarach o funkcji rolniczej jako kontynuację Niskoemisyjnej Strefy Przemysłowej, która została już wyznaczona w poprzednich dokumentach planistycznych. Projekt planu poszerza w kierunku południowym o około 8 ha obszar wskazany pod działalność produkcyjną i usługową. Jest to teren w pełni uzbrojony w kanalizację deszczową i sanitarną, sieć wodociągową, sieć dróg z chodnikami i oświetleniem. Biorąc pod uwagę poziom zaawansowania inwestycyjnego, stopień wyposażenia w infrastrukturę techniczną oraz przygotowanie terenów budowlanych, w szczególności objęcie planem miejscowym obszaru o pow. ok. 70 ha przeznaczonym dla funkcji produkcyjno-usługowych w bezpośrednim sąsiedztwie terenu objętego planem powoduje, że poszerzenie o ok. 8 ha terenów U-P w stronę południową i włączenie ich do drogi lokalnej nie zmieni i nie wpłynie znacząco na skumulowane skutki oddziaływania całej strefy produkcyjno-usługowej na Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Dolina Górnej Wisły (PLB240001). Równocześnie jednak, każda zmiana zainwestowania terenu związana jest z mniejszym bądź większym oddziaływaniem na środowisko, a stopień oddziaływania będzie uzależniony od intensywności i charakteru zainwestowania.

4.6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje tereny części sołectwa Międzyrzecze Dolne oraz części sołectwa Międzyrzecze Górne, gdzie wprowadza nowy sposób zagospodarowania w postaci nowych terenów zabudowy produkcyjno-usługowej, tereny infrastruktury technicznej oraz tereny dróg. Dla wszystkich terenów planu stworzono przepisy skutecznie ograniczające ich negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze. W związku z powyższym oraz z uwagi na znaczną odległość od granicy państwa, tereny objęte planem nie będą transgranicznie oddziaływać na środowisko.

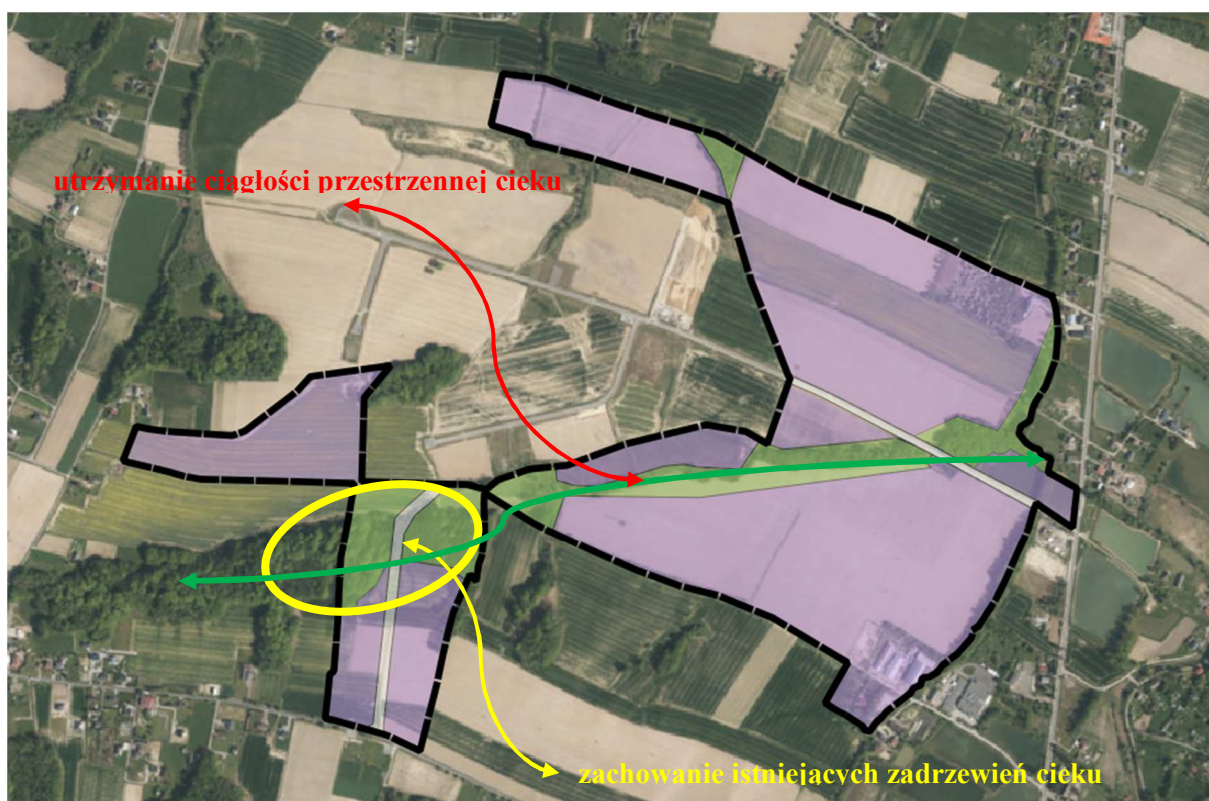
5. OCENA ROZWIĄZAŃ I SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU ORAZ EFEKTÓW BRAKU ICH REALIZACJI

5.1. Ocena skutków dla form ochrony przyrody

Obszar objęty ustaleniami projektu planu miejscowego znajduje się poza granicami powierzchniowych form ochrony przyrody, za wyjątkiem Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Dolina Górnej Wisły (PLB240001). Oddziaływania na ten obszar zostały już scharakteryzowane.

5.2. Przeobrażenia przestrzennej struktury przyrodniczej

Dla obszarów wzdłuż dolin, pełniących funkcję lokalnych korytarzy ekologicznych ustalono ograniczenie możliwości zabudowy, poprzez przeznaczenie ich na tereny zieleni nieurządzonej. Część wskazanych w planie terenów zieleni nieurządzonej ma zachowaną łączność z terenami leśnymi. Zapisy planu gwarantują, iż zabudowa nie będzie wkraczać na tereny zieleni chronione przed zabudową, na których zachowane zostaną zbiorowiska roślinności.

Rys. 5. Ustalenia planu na tle stanu istniejącego zagospodarowania

5.3. Ocena oddziaływań na cenne siedliska przyrodnicze

W centralnej części obszaru opracowania wskazano tereny cenne przyrodniczo o znacznej bioróżnorodności. Z uwagi na pozostawienie tego obszaru w terenach nieurbanizowanych, ustalenia planu nie spowodują znaczących oddziaływań na istniejące w tym obszarze siedliska przyrodnicze.

5.4. Ocena wpływu na rośliny i zwierzęta

Ustalenia planu nie będą znacząco oddziaływać na lokalną florę i faunę. Ustalenia projektu nie będą miały większego znaczenia pod względem botanicznym ze względu na rozpowszechnienie podobnych fitocenozy na całym obszarze opracowania. Najcenniejsze pod względem przyrodniczym centralny obszar został przeznaczony na tereny zieleni nieurządzonej i lasów, umożliwiając bytowanie gatunków roślin i zwierząt. Rozwój zabudowy nie spowoduje znaczącego uszczuplenia miejsc żerowania ani miejsc lęgowych zwierząt, gdyż większość obszaru podlega już zainwestowaniu lub jest użytkowana rolniczo.

5.5. Ocena wpływu na bioróżnorodność

Konwencja o różnorodności biologicznej przyjęta w 1992 roku podczas konferencji w Rio de Janeiro definiuje bioróżnorodność jako zróżnicowanie wszystkich organizmów żywych występujących na ziemi. Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [1.2.3] ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk, gatunków rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie umów międzynarodowych, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Na obszarze będącym przedmiotem ustaleń projektu planu występują gatunki i siedliska, których wyginięcie mogłoby wywrzeć negatywny wpływ na lokalną bioróżnorodność. W planie te tereny utrzymały przyrodniczy charakter – zachowano tereny lasów, wód i zieleni nieurządzone.

Niemniej wprowadzanie do środowiska w pozostałych obszarach planu antropogenicznych stresorów: przekształcanie powierzchni ziemi, emisja zanieczyszczeń do powietrza, zanieczyszczenie wód i gleb oraz nadmierna penetracja środowiska są bezpośrednią przyczyną zmniejszania się różnorodności biologicznej. Powodują one uproszczenie struktury i zakłócenie funkcjonowania zbiorowisk organizmów w stopniu zależnym od nasilenia bodźca. W ocenianym projekcie planu zagospodarowania stworzono warunki do ograniczenia niekorzystnych oddziaływań na różnorodność biologiczną na obszarze opracowania, poprzez zachowanie terenów, będących siedliskami naturalnych zbiorowisk roślinnych. Zachowany zostanie skład gatunkowy charakterystyczny dla zbiorowisk leśnych i obszarów przyległych, a w dłuższej perspektywie dojdzie do zasymilowania nowej zabudowy ze środowiskiem naturalnym, co ma obecnie miejsce w przypadku istniejącej zabudowy.

5.6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego planu

Jednym z elementów niniejszej prognozy jest analiza stanu środowiska w przypadku braku realizacji założeń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ocena ta odnosi się do sytuacji czysto hipotetycznej. Poprzez brak realizacji ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego rozumie się sytuację pozostawienia obszaru w dotychczasowym stanie planistycznym.

Oceniany plan wprowadza szereg ustaleń mających na celu uporządkowanie stanu planistycznego (polityki przestrzennej) przedmiotowego terenu. Obecnie na obszarze opracowania obowiązują plany miejscowe. Ustalenia tych planów zostają w większości utrzymane lub zaktualizowane do obowiązujących przepisów, stąd przyjmuje się, że projekt planu, zgodny z aktualnymi wymaganiami w zakresie ochrony środowiska, minimalizuje potencjalne zmiany jego stanu.

W zapisach projektu planu przewidziano szereg nakazów i zakazów mających na celu ochronę i poprawę warunków środowiska, takich jak np. ograniczenie przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko. Do pozytywnych dla środowiska skutków realizacji projektu planu zaliczają się zapisy utrzymujące przeznaczenie terenów biologicznie czynnych, w tym mających istotne znaczenie dla właściwego funkcjonowania układów ekologicznych oraz zachowania różnorodności gatunkowej.

Odstąpienie od realizacji planu nie gwarantuje braku zmian związanych z rozwojem obszarów zabudowy, a niekiedy może sprzyjać ich nieuporządkowanemu rozwojowi w oderwaniu od uwarunkowań środowiskowych.

6. OCENA UWZGLĘDNIENIA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA

6.1. Ocena ustaleń projektu planu w kontekście celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Podstawowe cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym istotne z punktu widzenia spójności działań proekologicznych zostały wytyczone w następujących dokumentach krajowych:

- 1) Strategia Na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- 2) Polityka ekologiczna Państwa 2030 (Monitor Polski z 2019 r., poz. 794),

3) Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, oraz międzynarodowych, ratyfikowanych przez stronę Polską, których ustalenia w znaczącej części zawarte są w ww. dokumentach oraz przepisach prawnych.

Głównym celem Strategii Na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

W strategii sformułowano następujące cele szczegółowe:

- cel szczegółowy I – trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną, realizowany w obszarach: reindustrializacja, rozwój innowacyjnych firm, małe i średnie przedsiębiorstwa, kapitał dla rozwoju, ekspansja zagraniczna;
- cel szczegółowy II - rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, realizowany w obszarach: spójność społeczna i rozwój zrównoważony terytorialnie;
- cel szczegółowy III – skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarstwu, realizowany w obszarach: prawo w służbie obywatelom i gospodarce, instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem, E-państwo, finanse publiczne, efektywność wykorzystania środków UE.

W zakresie celu szczegółowego II, w obszarze rozwoju zrównoważonego terytorialnie, wskazano następujące cele polityki regionalnej:

- cel 1 - zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały poszczególnych terytoriów,
- cel 2 - wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych,
- cel 3 - podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

W ramach tego celu wymieniono kierunki działań, w tym w zakresie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich. Zgodnie ze Strategią... do najważniejszych pozarolniczych wyzwań o charakterze społeczno-gospodarczym, przed którymi stoją obszary wiejskie należą: inwestycje służące poprawie warunków do rozwoju przedsiębiorczości wykorzystującej zasoby lokalne i zwiększającej zasoby miejsc pracy poza rolnictwem, podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców obszarów wiejskich, poprawa ich mobilności międzysektorowej, poprawa jakości usług podstawowych na obszarach wiejskich, tj. edukacja, opieka zdrowotna, opieka senioralna, rozwój kapitału społecznego, jak też poprawa jakości działania instytucji publicznych i promocja kultury oraz ładu przestrzennego, w tym ochrona krajobrazów kulturowych i środowiska naturalnego.

Ponadto w Strategii... wskazano obszary wpływające na osiągnięcie jej celów strategicznych, w tym m.in. środowisko. Zgodnie ze Strategią... podstawowymi zasobami warunkującymi rozwój gospodarczy i społeczny są: potencjał energetyczny, zasoby wody, powietrze atmosferyczne, warunki klimatyczne, zasoby przestrzeni i krajobrazów oraz związana z nimi różnorodność biologiczna (zasoby siedlisk, gatunków i genów), gleba i zasoby geologiczne oraz użytki pozaekonomiczne środowiska.

Głównym celem zapisanym w Polityce Ekologicznej Państwa jest rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Cele szczegółowe i horyzontalne polityki to:

- środowisko i zdrowie - poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,
- środowisko i gospodarka - zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska,
- środowisko i klimat - łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- środowisko i edukacja - rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa,
- środowisko i administracja - poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

W ramach wyżej wymienionych celów Polityka Ekologiczna Państwa 2030 zakłada następujące kierunki interwencji:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych),
- przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Instrumentem realizacji PEP na poziomie lokalnym jest Program Ochrony Środowiska na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2030 dla Gminy Jasienica. Wymienione powyżej cele i kierunki interwencji znalazły odzwierciedlenie w projekcie planu miejscowego.

Projekt planu nie wprowadza ustaleń będących w sprzeczności z założeniami Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020). Głównym celem SPA 2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Realizacji tego celu służą sformułowane cele szczegółowe:

- zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska,
- skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich,
- rozwój transportu w warunkach zmian klimatu,
- zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnianiem zmian klimatu,
- stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu,
- kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.

Zapisy projektu planu miejscowego uwzględniają cele SPA 2020 w zakresie kształtowania zagospodarowania przestrzennego oraz stosowania technologii i rozwiązań przyjaznych środowisku i wspierających ochronę jego zasobów.

6.2. Sposoby, w jakich cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Przedstawiony do oceny projekt planu miejscowego uwzględnia przedstawione wcześniej cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym w zakresie ustalonym ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Cele te zostały uwzględnione poprzez ustalenie:

- odpowiednich przeznaczeń terenów, w tym głównie zachowanie terenów zieleni;
- zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym:
 - zakaz wprowadzania nowych funkcji, uciążliwych dla otoczenia i przeznaczenia terenów, pogarszających jakość środowiska, a także związanych ze zbieraniem, magazynowaniem, składowaniem lub przetwarzaniem odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych i złomu,

- zakaz lokalizowania obiektów i urządzeń, których uciążliwość wykracza poza teren, do którego jej właściciele lub użytkownicy posiadają prawo dysponowania,
- ograniczenie prowadzenia działalności zaliczanej do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- zakaz lokalizacji zakładów stwarzających duże lub zwiększone ryzyko zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii,
- nakaz ochrony lokalnych wartości krajobrazu oraz zieleni poprzez zachowanie i utrzymanie istniejącej zieleni wysokiej, z dopuszczeniem działań wynikających z ustawy o ochronie przyrody;
- zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu, w tym maksymalną i minimalną intensywność zabudowy, minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej, maksymalną wysokość zabudowy, gabaryty obiektów
 - przez co ograniczono intensywność zabudowy i zagospodarowania terenów budowlanych, tym samym zmniejszając potencjalne ich oddziaływanie na środowisko;
- szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy - w terenach oznaczonych symbolem przeznaczenia podstawowego L, ZN, WS zakazano zabudowy, z zastrzeżeniem ustaleń szczegółowych;
- zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:
 - zaopatrzenie w wodę dla potrzeb bytowych, użytkowych i przeciwpożarowych z istniejącej i dopuszczonej do rozbudowy sieci i urządzeń wodociągowych,
 - odprowadzenie ścieków, z zastrzeżeniem wód opadowych lub roztopowych, do istniejącej, dopuszczonej do rozbudowy lub projektowanej kanalizacji sanitarnej, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminie,
 - odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych do istniejącej, dopuszczonej do rozbudowy lub projektowanej kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zastosowania innych rozwiązań spełniających wymogi przepisów ochrony środowiska,
 - postępowanie z odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu odpadów, ochrony środowiska oraz utrzymania czystości i porządku w gminach.

Oceniając projektowany sposób zagospodarowania obszaru objętego opracowaniem oraz zapisy planu ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko należy stwierdzić, że projekt planu miejscowego uwzględnia cele ochrony środowiska określone w dokumentach nadrzędnych.

6.3. Ocena zgodności projektowanego zagospodarowania terenu z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym

W Opracowaniu ekofizjograficznym dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica dokonano określenia przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej, w tym wskazano obszary które powinny pełnić przede wszystkim funkcje przyrodnicze. Dalszy rozwój obszaru powinien odbywać się w oparciu o istniejącą strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy, ukształtowaną w wyniku dotychczasowego użytkowania.

Generalnie w planie wzięto pod uwagę powyższe wskazania.

7. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH ORAZ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica dla części sołectwa Międzyrzecze Dolne oraz części sołectwa Międzyrzecze Górne jest podstawowym aktem prawa miejscowego umożliwiającym kontrolowany i zrównoważony rozwój gminy i jej poszczególnych jednostek urbanistycznych. Plan miejscowy określa ramy przestrzennego zagospodarowania terenów o poszczególnych przeznaczeniach stając się instrumentem rozwoju przestrzennego, a także gospodarczego i społecznego gminy. Brak realizacji ustaleń projektu planu może przyczynić się do

zakłócenia ładu przestrzennego oraz nasilenia się konfliktów pomiędzy celami ochrony środowiska a potrzebami rozwoju gospodarczego. Zachowanie ładu przestrzennego, to jedno z najważniejszych zadań gminy prowadzące do podniesienia jakości życia mieszkańców.

Zaproponowanie tzw. wariantu alternatywnego tzn. sytuacji braku realizacji ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego poprzez pozostawienie obszaru w dotychczasowym stanie prawnym może, na podstawie ogólnych tendencji występujących na tym obszarze, prowadzić do niekontrolowanego rozwoju zabudowy, a tym samym skłonności do degradacji środowiska - do wzrostu zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych ściekami komunalnymi, pogłębiania się synantropizacji zbiorowisk roślinnych, zagęszczenia linii przesyłowych energii elektrycznej, wzrostu ilości odpadów i odprowadzalników ścieków.

Jednocześnie należy stwierdzić, że zaproponowany w planie sposób zagospodarowania jest kontynuacją istniejącego zagospodarowania oraz częściowo wprowadza zabudowę na terenach dotychczas niezainwestowanych.

8. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica dla części sołectwa Międzyrzecze Dolne oraz części sołectwa Międzyrzecze Górne. Procedura planistyczna została zainicjowana w celu uregulowania zasad zagospodarowania przestrzeni oraz ustanowienia zgodności prawa miejscowego z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica dla części sołectwa Międzyrzecze Dolne oraz części sołectwa Międzyrzecze Górne jest aktem prawa miejscowego opracowanym w zgodności z zapisami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica”. Projekt planu realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie oraz uwzględnia cele ochrony środowiska, ustanowione w dokumentach międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych. W projekcie zawarto ustalenia realizujące kierunki działań wskazane w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”. Uwzględniono ponadto wymogi uchwały Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 12 kwietnia 2017 r., poz. 2624).

W projekcie planu wprowadzono ustalenia mające na celu minimalizację negatywnego wpływu na środowisko poprzez określenie wymaganych w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ogólnych zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, ochrony gleby i wód podziemnych, ochrony terenów zieleni i wartości krajobrazowych, ochrony przed wibracjami i polami elektromagnetycznymi oraz zasad realizacji sieci infrastruktury i komunikacji. Zapisami planu ograniczono możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu ustalono zakaz zabudowy dla terenów oznaczonych symbolem przeznaczenia podstawowego L, ZN, WS (z zastrzeżeniem ustaleń szczegółowych). Ponadto dla każdego terenu wyznaczonego w projekcie planu, na którym umożliwiono wprowadzenie nowej zabudowy, określono powierzchnię zabudowy, powierzchnię biologicznie czynną, wysokość i intensywność zabudowy, a na terenach niezurbanizowanych wykluczono możliwość zabudowy poza przypadkami wynikającymi z przepisów odrębnych.

Obszar ocenianego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje Niskoemisyjną Strefę Przemysłową w Międzyrzeczu Dolnym oraz w części Międzyrzecza Górnego, pomiędzy zwyczajowo nazwanymi ulicami: Międzyrzeczką, Ligocką, Bronowską oraz Rudzicką. Plan ma na celu poszerzenie obszaru Niskoemisyjnej Strefy Przemysłowej, wprowadzenie nowego kierunku przeznaczeń o symbolu U-P oraz określenie wskaźników dotyczących zagospodarowania.

Powierzchnia obszaru to około 86,33 ha. Teren planu graniczy od wschodu z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, od południa z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz terenami rolnymi, lasami oraz terenami zieleni nieurządzonej, od północy z terenami rolnymi i od wschodu z zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Przeważająca część obszaru objętego planem oraz jego

bezpośrednie sąsiedztwo są objęte zadaniem strategicznym gminy, tj. Niskoemisyjną Strefą Przemysłową. Jest to przedsięwzięcie kluczowe z punktu widzenia rozwoju gminy a obszar przeznaczony pod jego realizację jest konsekwentnie rezerwowany w dokumentach strategicznych i planistycznych gminy.

Przez teren opracowania przebiegają następujące korytarze ekologiczne:

- ponadregionalny ornitologiczny korytarze ekologiczny „Dolina Górnej Wisły”,
- ponadregionalny przystanek pośredni dla ornitofauny „Dolina Górnej Wisły”,

Korytarze te stanowią część Korytarza Południowego biegnącego od Bieszczadów poprzez Góry Słonne, Pogórze Przemyskie, Pogórze Dynowskie, parki krajobrazowe: Czarnorzecko-Strzyżowski, Pasma Brzanki, Ciężkowicko-Rożnowski i Wiśnicko-Lipnicki, następnie przechodzącego przez Beskid Wyspowy, Gorce, Beskid Makowski, Beskid Żywiecki, Beskid Śląski, Pogórze Śląskie, lasami wokół zbiornika Goczałkowickiego, Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie, aż do Lasów Rudzkich. Korytarz Południowy jest jednym z siedmiu głównych korytarzy w Polsce. Stanowi ponadto odcinek korytarza o randze paneuropejskiej, którego rolą jest zapewnienie łączności ekologicznej w skali kraju oraz kontynentu.

Korytarz ornitologiczny i przystanek pośredni dla ptaków obejmują całą powierzchnię obszaru objętego planem.

Teren objęty planem znajduje się poza zasięgiem udokumentowanych złóż kopalin oraz poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych.

W obszarze zmiany planu usytuowany jest jeden obiekt chroniony w rozumieniu *Ustawy o ochronie przyrody*, tj. obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły” (PLB240001), który zaliczany jest do jednych z najważniejszych ostoi ptactwa wodnego i wodno-błotnego w południowej części kraju. Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły” (PLB240001) obejmuje cały obszar opracowania zmiany studium.

Wyznaczony tu obszar Natura 2000 Dolina Górnej Wisły (pow. 24740,19 ha) obejmuje Zbiornik Goczałkowicki, który stanowi jego element dominujący i oraz mozaikę stawów hodowlanych i cieków wodnych: rzek, rowów i kanałów, położonych w dolinie Wisły. Krajobraz ostoi uzupełniają lasy mieszane, głównie o charakterze grądowym i użytki rolne. Obszar ostoi jest gęsto zaludniony, a zabudowa mieszkaniowa rozproszona jest pomiędzy kompleksami pól uprawnych. Obejmuje on dolinę górnej Wisły od Skoczowa na południu po miejscowość Łąka na północy oraz od Pruchnej na zachodzie po Czechowice -Dziedzice na wschodzie.

W obrębie gminy Jasienica obszar Natura 2000 Dolina Górnej Wisły została utworzona na terenie sołectw: Bielowicko, Biery, Iłownica, Landek, Międzyrzecze Dolne, Roztropice, Rudzica, Wieszczyta.

Oceniany projekt planu przewiduje utrzymanie oraz rozwój zabudowy usługowo produkcyjnej na obszarach o funkcji rolniczej oraz leśnej jako kontynuację Niskoemisyjnej Strefy Przemysłowej, która została już wyznaczona w poprzednich dokumentach planistycznych. Projekt planu poszerza o około 8 ha obszar wskazany pod działalność produkcyjną i usługową. Jest to teren w pełni uzbrojony w kanalizację deszczową i sanitarną, sieć wodociagową, sieć dróg z chodnikami i oświetleniem oraz w zbiorniki retencyjne i podziemny zbiornik przeciwpożarowy. Biorąc pod uwagę stopień zaawansowania inwestycji w Międzyrzeczu Dolnym, infrastrukturę techniczną oraz przygotowanie terenów budowlanych – poszerzenie terenów U-P w stronę południową i włączenie ich do drogi lokalnej nie ingeruje znacząco w obszar Natura 2000 Dolina Górnej Wisły oraz jej otoczenia. Równocześnie jednak, każda zmiana zainwestowania terenu związana jest z mniejszym bądź większym oddziaływaniem na środowisko, a stopień oddziaływania będzie uzależniony od intensywności i charakteru zainwestowania. Uwzględniając skalę i charakter ogólnych kierunków zagospodarowania przewidzianych w opracowaniu, generalnie można stwierdzić, iż realizacja zmiany studium przy zachowaniu ograniczeń wpływu na środowisko wynikających z jego ustaleń oraz przepisów odrębnych nie spowoduje poważnych zagrożeń dla środowiska.

Skutki możliwych oddziaływań zagospodarowania terenu w obszarze opracowania będą zależały od stopnia realizacji ustaleń projektu planu oraz przepisów z zakresu ochrony środowiska, jak również od przestrzegania zasad zrównoważonego rozwoju, ładu przestrzennego, wrażliwości terenów sąsiadujących, a także od kumulacji oddziaływań. W prognozie dokonano zagregowania poszczególnych terenów planu z uwagi na ocenę mogących wystąpić na nich skutków ustaleń planu (korzystne, neutralne, negatywne), co zostało zobrazowane na rysunku prognozy. Ustalenia planu będą skutkować oddziaływaniem na wszystkie komponenty środowiska, przy czym negatywnym

oddziaływaniom będą podlegać: różnorodność biologiczna, ludzie, flora i fauna, wody, powietrze, powierzchnia ziemi i krajobraz, klimat, gleby. Konsekwencją realizacji ustaleń projektu planu miejscowego będzie: ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych, zniszczenie szaty roślinnej i gleb, nieodwracalne przekształcanie powierzchni ziemi, zmiana krajobrazu, zmiana stosunków wodnych, wprowadzanie dodatkowych ilości substancji i energii do środowiska, w tym w zakresie zanieczyszczeń powietrza, większej ilości powstających ścieków, hałasu. Z analizy ustaleń planu wynika, że realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie znacząco negatywnie na komponenty środowiska. Ustalenia projektu planu nie stwarzają również ryzyka wystąpienia katastrof budowlanych z uwagi na położenie obszaru opracowania planu poza terenami osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

Podsumowując, prognozuje się, że realizacja założeń projektowanego miejscowego planu zagospodarowania wiązać się będzie z różnymi oddziaływaniami na środowisko. Biorąc pod uwagę obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu, jego przekształcenie antropogeniczne oraz skalę projektowanych zamierzeń planistycznych ocenia się jednak, że oddziaływania te będą miały charakter potencjalnie znaczący dla środowiska. Generalnie można stwierdzić, iż realizacja miejscowego planu przy zachowaniu ograniczeń wpływu na środowisko wynikających z jego ustaleń oraz przepisów odrębnych nie spowoduje znaczących oddziaływań na środowisko. W planie wprowadzono również zapisy ograniczające lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W prognozie rozważono również rozwiązania alternatywne do projektu planu oraz rozpatrzono potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego planu.

9. DOKUMENTY UWZGLĘDNIONE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

1. Ustawa o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (tekst jednolity Dz.U. 2022, poz. 1029);
2. Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz.U. 2021, poz. 1973 z późn. zm.);
3. Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity Dz.U. 2022, poz. 916);
4. Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (tekst jednolity Dz.U. 2022, poz. 672);
5. Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (tekst jednolity Dz.U. 2021, poz. 1326);
6. Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (tekst jednolity Dz. U. 2021, poz. 2233);
7. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (tekst jednolity Dz. U. 2022, poz. 840);
8. Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (tekst jednolity Dz.U. 2022, poz. 1072);
9. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz.U. 2014, poz. 112);
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019, poz. 1839 z późn. zm.);
11. Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica. Wyk.: EKOID, Katowice, 2017.
12. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica, wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko, wyk. Firma Projektowa „Bogacz” z siedzibą w Katowicach, 2016.
13. Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasienica przyjęta uchwałą nr XII/159/10 Rady Gminy Jasienica z dnia 14 listopada 2019 r.
14. Strategia rozwoju gminy Jasienica do 2025 Jasienica 2017 r.
15. Program ochrony środowiska dla Gminy Jasienica. Aktualizacja. Wyk. EKO-TEAM KONSULTING, Bielsko-Biała 2009.
16. Kondracki J. 2000. Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa.
17. Kondracki J. 2001. Geografia fizyczna. PWN, Warszawa.
18. Matuszkiewicz J.M. 2008a. Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostęp online: www.igipz.pan.pl, data dostępu 05.2018).
19. Matuszkiewicz J.M. 2008b. Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostęp online: www.igipz.pan.pl, data dostępu 05.2018).
20. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, Warszawa 2016.
21. Gumiński R. 1948. Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce. Przegląd Meteorologiczny i Hydrologiczny 1: 7-20.
22. Tokarska-Guzik B., Zajac M., Zajac A., Urbisz A., Dajdok Z., Danielewicz W., Hołdyński C. 2012. Rośliny obcego pochodzenia w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem gatunków inwazyjnych. GDOŚ, Warszawa, ss. 197.
23. Parusel J.B. (red.) 2012. Czerwone listy wybranych grup grzybów i roślin województwa śląskiego. Strategia ochrony przyrody województwa śląskiego do roku 2030. Raport o stanie przyrody województwa śląskiego. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska. Raporty i Opinie 6, t. 2.
24. Parusel J.B. (red.) 2012. Czerwone listy zbiorowisk roślinnych, mszaków i porostów województwa śląskiego. Strategia ochrony przyrody województwa śląskiego do roku 2030. Raport o stanie przyrody województwa śląskiego. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska. Raporty i Opinie 6, t. 3.
25. Parusel J.B. (red.) 2013. Czerwone listy zwierząt województwa śląskiego. Strategia ochrony przyrody województwa śląskiego do roku 2030. Raport o stanie przyrody województwa śląskiego. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska. Raporty i Opinie 6, t. 5.
26. Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A. 2007. Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice.
27. <http://www.jasienica.pl/>

28. <http://www.powiat.bielsko.pl/>
29. <http://www.skoczow.pl/page/>
30. <http://www.czechowice-dziedzice.pl/>
31. www.wkz.katowice.pl
32. <http://www.kzgw.gov.pl/>
33. <http://geoportal.powiat.bielsko.pl/>
34. <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
35. <http://www.katowice.rdos.gov.pl/>
36. <http://natura2000.gdos.gov.pl/>
37. <http://www.katowice.pios.gov.pl/>
38. <http://beta.btsearch.pl>
39. <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh>

OŚWIADCZENIE – KLAUZULA

Kierujący zespołem wykonującym niniejsze opracowanie oświadcza, że spełnia wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2021 poz. 247 z późn. zm.)

WYKSZTAŁCENIE

IMIĘ I NAZWISKO

PODPIS

MGR INŻ. ARCH.

Sławomir Tront

TYTUŁ OPRACOWANIA:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
CZĘŚCI SOŁECTWA MIĘDZYRZECZE DOLNE ORAZ CZĘŚCI SOŁECTWA MIĘDZYRZECZE
GÓRNE

DATA OPRACOWANIA: lipiec 2023 r.